

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Servori nefracuți nu se primesc. Manuscripte nu se retrimit.
 Birourile de anunțuri:
 Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Inserate mai primesc în Viena E. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndl, M. Dukas, A. Opatik, J. Donnerberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Dowe; în Hamburg: A. Steiner.
 Prețurile inserțiilor: o serie armonioasă pe o coloană 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifar și învoială.
 Beclama pe pagina a III-a o scriă 10 cr. v. a. séu 80 banf.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMÉRŪ DE DUMINECĂ 26)

„Gazeta“ ese în fă-care di.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe unū anū 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România și străinătate:
 Pe unū anū 40 franci, pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminecă 8 franci.
 Se prenumără la tota oficiile poștale din intru și din afară și la dd. colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov:
 a administrațiuno, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagului I.: pe unū anū 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Cu dusul în casă: Pe unū anū 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unū esemplarū 6 cr. v. a. séu 16 banf. Atătū abonamentele câtū și inserțiunile suntū a se plăti înainte.

Nr. 143.—Anul LV.

Brașov, Duminecă, 28 Iunie (10 Iulie)

1892.

Din cauza sfinței sêrbători, de Luni, diarul nu va apăre până Marți sêra.

Nou abonamentū la „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie 1892 st. v. se deschide nou abonamentū.

la care invităm pe toți amicii și sprîjîtorii fôiei nôstre.
Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl. pe șese luni 6 fl., pe unū anū 12 fl.
 Pentru România și străinătate: pe trei luni 10 franci, pe șese luni 20 franci, pe unū anū 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anū 2 fl., pe șase luni 1 fl.
 Pentru România și străinătate: pe anū 8 franci, pe șese luni 4 franci.

Abonarea se pôte face mai ușorū și mai repede prin mandate poștale.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Românii și Maghiarii.

Sub acestū titlu publică „Agramer Tagblatt“, cunoscuta fôia opozițională croată, ce apare în limba germană, unū remarcabilū articolū, în care se oglindéză nimeritū situațiunea, în urma esceselor fanatismului de la Turda și Aradū. Interesantă e mai alesū partea din urmă, care atinge interesele Monarchiei nôstre în raporturile cu România.

Lăsămū sê urmeze aici acestū articolū, în totū cuprinsulū sêu:

„Manifestațiunile anti-românesce înscenate în Turda și Aradū au atrasū atențiunea publicului euro-

pênū érași asupra naționalităților din Ungaria, și făcare omū cu judecată nepreocupată se întrebă astădi: Ce valoare pôte ave c politică de naționalitate, care dă astfel de rôde?

„E de regretatū, că agitațiunile, sistematicū îndreptate în contra Românilorū, au adusū cu sine asemenea escese, cari aruncă o tristă lumină asupra așa numitei inteligențe maghiare; e de regretatū, că antagonismulū româno-maghiarū, prin întâmplările dela Turda și Aradū, s'a înăspritū, în locū ca factorii conducători, în interesulū păcei naționale și în interesulū raporturilor bune ale monarchiei nôstre cu statulū românū vecinū, sê-lū aplaneze și sê-lū micșoreze.

„Noi nu suntemū de aceia, cari se înspăimântă de demonstrațiuni politice, și nu voimū sê le privimū aceste prin prisma pesimizmului. Dêr escesele recente anti-românesce ale exaltațiilor Maghiari din Turda și Aradū, au o deosebită însemnătate politică, ce se mai mărește prin împrejurarea, că și foile maghiare, cari își tragū informațiuni din isvorū oficiosū, au condamnatū numai cu jumătate de gură escesele în contra Românilorū. Ba o parte a presei maghiare a și aplaudatū aceste manifestațiuni brutale și a sêrbătoritū, ca eroi ai cauzei maghiare, pe o hórdă de escedenți, cari suntū vrednici de pușcăriă.

„În această nebuniă se află metodă, și sêmênța împrăștiată astfel va incolți în curêndū. Și acum se pôte dice, că agitațiunile în contra Românilorū au fostū făcute de diariști maghiari, cari au stîrnitū ură în contra Românilorū, ceea ce a adusū cu sine cravalulū dela Turda și Aradū. Unde va ajunge lucrulū, decă acești maroderi diariști își

vorū continua opera lorū periculoasă pentru statulū ungarū, și compromițetore pentru națiunea maghiară? Unde vomū ajunge, când cercurile dătătore de tonū, precum și o parte a presei maghiare, asmuță sistematicū poporulū în contra a trei milioane de supuși dinasticii și fideli monarchiei, și predică în modū formalū rêsboiulū civilū?

„Ne mirămū, cum de ori ce omū onestū, nu se indignéză de acestă procedere? Insuși publiculū maghiarū trebuie sê recunoscă acestă, decă va privi pressa maghiară agitatore și pe agitatorii maghiari prin lupa minței critice. Sê ne arate cineva trădarea de patriă, ce ar fi sêvîrșit' o cândva Români din Ungaria și Transilvania! Sê ni-se numere casurile, în cari ei sê fi conspiratū cu dușmanii esterni și sê fi făuritū comploturi în contra tronului și monarchiei! Nu se va puté afla nici unū casū, nici în presentū, nici în trecutū, în care Români sê nu se fi luptatū, pe tôte câmpurile de bătăe din Europa, pentru gloriôsa casă de Habsburgū. Dêr matadorii diaristicii maghiare, nu voescū a dovedi, că Români suntū trădători de patriă; ei voescū numai sê calumniere, după sentința: „calumniare audacter semper aliquid haeret“. O plângere la monarchū—și trădarea de patriă este gata; adresă de aderență a câtorva patrioți din Bucuresci, séu Iași, trimise la Dr. Rațiu — și au datū de urma unei conjurațiuni dacoromâne fôrte ramificată!

„Noi apelămū la toți ômenii leali și patrioți din Ungaria — și credemū, că numai astfel de ômeni stau pe banca ministerială — sê oprêscă cu energiă acestă șarlataniă diaristică miserabilă.

„Ce e dreptū, nu ne lăsămū a

fi amăgiți cu speranța, că provocarea nôstră la nedreptatea și depolina netemeinică a invinuirilor îndreptate în contra Românilorū pôte fi unū argumentū sigurū. Scimū fôrte bine, că cercurile aceste, cari au creatū sistemulū așa numitelorū „reuniuni de cultură“ și „grădinī de copii“ stau în contra nisuițelorū naționale ale Românilorū, ca și ale Slavilorū, cu aceleași sentimente în inimă, ca și cei ce au inscenatū scandalulū din Turda și Aradū. Dêr noi credemū, că nu pôte fi în interesul Ungariei și alū națiunei maghiare, și cu atătū mai puținū în interesulū monarchiei întregi, când Români și Maghiarii se luptă până la cuțițe unii cu alții și sperămū, că nu se va trece cu vederea acestă convingere la loculū dătătorū de tonū. *Ar trebu. sê bage de sêmă, că la granița nôstră sudū-ostică se întinde unū statū, în unghiurile căruiă trăescū șese milioane de Români; sê bage de sêmă, că statulū acesta este chîdmătatū, în casulū unui rêsboiu, de care însê Dumneșeu sê ne ferêscă, sê decidă asupra tării pozițiunei nôstre la Dunărea de josū. Pe lângă totū regimulū de Hohenzollern din Bucuresci, România nu se va puté retrage atuncî dinaintea unei reacțiuni, ce ar aduce o politică anti-românescă din Ungaria asupra opiniunei publice din România. Chiar în Berlinū, unde nu suntū cuprinși de nici unū felū de simpatie pentru Români, se ridică deja vocē îngrijate asupra agitațiunilor recente în contra Românilorū. De aceea repețimū încă-odată cererea nôstră, care tot-odată trebuie sê fiă și cererea ori cărui omū cu judecată de dincolo de Drava: Mêsuri energice în contra agitatorilor anti-români, precum și contra celor de pe strade și din redacțiunile diarelorū ungueresci!“*

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.“

Moștenitorii croitorului.

Intr' o mahala îndepărtată din orașul Sanareand locuia odinioară unū croitorū cu numele Mustafa. Cu sculū sêu se susținu elū pe sine și pe nevastă-sa, Fatima, mai mulți ani cu chiu și vai, dêr era omū fôrte cinstitū. Copii nu aveau și acestă le era supêrarea cea mai mare, pentru-că deși nu puteau cruța nimicū, totuși de multe-ori vorbeau între sine, că ce durerosū este sê te duci din lume fără moștenitor. Vecinii, ce e dreptū, așdîndū aceste priviau cu mirare jur-impjurū prin casa golă și ridicau din umere. În faptă croitorulū avea moștenire dela tatălū sêu. Acestă consta din trei mici monede vechi de argintū, pe cari le păstra cu multă grijă, fiindcă tatălū sêu îi descoperise pe patulū de môrte, cum i-a prorocitū odată o femeică meșteră, că urmașii lui vorū ajunge la mare norocire prin monedele aceste. Așa trecū anū de anū fără sê li-se fi împlinită voința lorū ferbinte. Dêr sciti, cum se întâmplă adesea, când nu mai

aveau nici o speranță, le veni binecuvêntarea.

Era tocmai sêrbătoreă Ramasan, când femeia croitorului îl dăruī cu trei copii-lăși. Fericitulū tată lua unulū câte unulū în brațe și striga: „Rabia, Malic, Hadial!“ ceea-ce pe românesce înseamnă cam: aida, hop, tot mai bine! Așa sê chieime pe băieți, dișe fericita mamă, și dorința i-se împlini. Mama hrăni pe cei trei gemeni cu una și aceeași dragoste la pieptulū sêu, laptele le prii bine, erau băiați plini de viêtă. Și mai târziu crescură repede, spre marea bucuriă a părinților. Când se încăerău câte-odată copilandrii între sine, croitorulū le dedea pace, până începeau sê strige prea tare; atuncî se arunca între ei cu cotulū și fără sê cerceteze multū, plesnia în drêpta și'n stânga și dojenele aceste folosiau mai multū, de cum ar fi folositū cine scie, ce cuvêntări strălucite. Când însă ei erau ascultători, tăcuți și harnici la lucrulū lorū de școlă și de casă — toți învêțau meseria tatălui lorū — atuncî mama era, care le lăuda purtarea lorū cea bună. Ea le aducea pome la dejunū și lângă pânea, ce li-o da sêra, acestea

daruri ale lui Dumneșeu le împărția intr' o formă la toți, apoi le împărția, că potū sê înceteze dela lucru, ceea-ce le făcea mare bucuriă. Copii eșiau sub cerulū liberū, ca pasêrile.

Anii copilăriei, ce pentru toți muritorii, trecură în curêndū și pentru cei trei gemeni ai croitorului. Pe încetulū se făcură junișani și tatălū lorū dicea, că ar fi bine sê mêrgă în străinătate. „Lumea, dicea elū cătră nevastă-sa, lumea este școlă cea mai bună pentru ei, dă-le pace sê se ducă!“ Mama, Fatima, nu îndrâsnia sê se opună, pentru-că cunoscea voința cea tare a bărbatului ei, dêr de multe-ori și-a stersū ochii pregătindū cele trei traiste de drumū. Ei! traistele acuși erau gata pentru-că n'aveau de pusū multe în ele. Lucrulū celū mai mare, care'lū luară tinerii cu ei în călătoria, era bine cuvêntarea părinților.

Clipitele grele de despărțire trecuseră deja, ei o luară la drumū și din depărtare făceau părinților, cari priveau în urma lorū, semne cu batistele și căciulele, ca și când li-ar fi dișū: sê ne vedemū cu bine! „Stați, băeți“, strigă tatălū lorū, „mai am o vorbă!“ După-ce feciorii se în-

tôrseră iute, tatălū începū: „Dragii mei copii, totū ce am avutū banf gata vi i-am datū de drumū, aceștia o sê vă ajungă până când vorū puté sê vă ajungă; după aceea, fără îndoială, trebuie sê vă hrăniți cu mânil vōstre, moștenirea vōstră însê, care mi-a lăsat' o fericitulū vōstru bunicū, am ținut' o îndêrêtū și nu v'am putut' o încredința până nu veți fi mai vêrstnici și mai cuminte, ca sê o puteți bine chivernisi“. Feciorii croitorului priviră cu mirare la tatălū lorū. Ei nici nu visau că posedū comori; ori câtū de mari și-le inchipuiau ei pe aceste la ântăia auzire, totuși sentimentulū lorū comunū în clipa următore, fū unū sentimentū de generositate. „Tată“, strigă celū mai tînêrū, „păstrează comora pentru domnia-ta. La bêtănêțe ușorū puteți avé lipsă de ea. Noi ne vomū face singuri drumū în lume!“ Ceilalți frați întăriră vorbele fratelui lorū celui mai tînêrū. Croitorulū însê dișe:

— „Nu, iubiti fi! adevêratū, că aveamū de gândū sê păstrezi cu sfințeniă moștenirea până la r'entôrcerea vōstră, Allah însê scie singurū, decă ne vomū mai revedé vre-odată — și apoi fieroi-

Braşov, 27 Iunie v.

In numărul trecut de Duminică am descriş cu deamăruntul triste şi ruşinoşele fapte ale urei de rassă deslănţuite la Şimleu şi la Arad.

Inceputul s'a făcut, precum bine şcim, la Turda.

Aici mulţimea maghiară, aţitată în potriua Românilor, a năvălit cu petri asupra casei conducătorului deputaţiei române Dr. Raşiu şi asupra caselor d-lor Moldovan, Mesaroş, Petricaş, Vlăduţ, — fruntaşi români din Turda.

Aici s'a descărcat mai întâiu furia acelora, cari în orbia lor n'au sciut să răspundă la plângerile îndreptăţite ale Românilor, decât numai prin escese de stradă pline de răsunare.

Era cu neputinţă, ca sălbaticele atacuri dela Turda, Şimleu şi Arad să nu provoce în simlul tuturor Românilor cea mai adencă indignare, care s'a şi manifestat şi se manifestă din toate părţile.

Se cere însă, ca această justă indignare să nu se mărginească numai la vorbe, ci să se dovedească şi prin fapte, pentru ca adversarii neamului nostru să vedă şi să se convingă, că atunci, când e vorba de-a respinge atacurile pătimase ale urei lor în contra naţiunii române, ce au arătat-o în mod atâtu de barbar, îi vor afla pe toţi Români stându în faţa lor şi gata de a sări în ajutorul fraţilor loviţi de ei.

In acest scop, Redacţiunea „Gazetei Transilvaniei“ deschide o listă de subscripţiune pentru repararea pagubelor cauzate prin devastările din Turda, Şimleu etc. şi apelază la iubirea de frate a Românilor din toate părţile.

Să protestăm astfel în contra patimei şi a urei, care nu împreună, ci numai desbină, nu clădesc, ci numai strică şi dărimă!

Redacţiunea „Gazetei Transilvaniei“ subscrie — 25 fl.

CRONICA POLITICA.

— 27 Iunie (9 Iulie).

Turbarea masselor fanatisate ale Maghiarilor în contra Românilor continuă în dimensiuni îngrijitoare. Brutalităţile dela Turda, Arad şi Şimleu, le continuă astăzi însuşi guvernul unguresc prin organele sale de prin comitate, cari au început să dea nouă năvală asupra noastră. Ne opresc întruni-

rite şi ne disolvă adunările. Aşa au oprit mai întâiu adunarea învăţătorilor români din comitatul Cluşului; apoi adunările despărţimintelor Asociaţiunii transilvane convocate la M-Ludoş şi Ormenişul de Câmpia; adunarea despărţământului T-Mureşului al Asociaţiunii transilvane, convocată la Nasna, a fost asediată de gendarmi şi violenţată de funcţionari unguresci. Acum se telegrafiază din Baia-Sprie, că şi o conferenţă, ce a fost convocată la Şişesol de d-l dr. Lucaci pe ziua de 6 Iulie n. c., a fost disolvată de solgăbiroul. Acestea din partea funcţionarilor.

De altă parte presa ungurescă injură şi aţită şi nopte în contra noastră în modul cel mai turbat. „Nemzet“, organul guvernului, sfătuesce pe Maghiari, să nu mai dea cu petri asupra Românilor, deoarece şipetele noastre fac prea mare şgomot în Europa; dăr pentru a mulţumi pofta masselor fanatisate, îndemnă, ca camerele advocaţionale, casele, reuniunile şi presa maghiară să dea năvală asupra noastră fără nici o cruţare. — „Egyetértés“, organul principal al Kossuthiştilor, cere, în numărul său dela 3 Iulie, ca guvernul numai decât să se informeze, decât autorităţile noastre bisericesti, precum şi autorităţile române de prin cercuri şi comune, învoescu-se şi sunt ele în stare de a paşi pe faţă şi în mod hotărît în contra „agitaţiunilor“ române? La oasă contrar — dăce fôia kossuthistă — „trebuie numai decât să curăţim de ele bisericile, cercurile şi comunele“. — „Pesti Naplo“, principalul organ al Apponyiştilor, nu mai puţin ca şi toate celelalte diare maghiare mai de frunte, cere dela guvernul unguresc şi dela cel austriac, ca să ia poziţia „energetică“ faţă de România şi să nu mai suferă, ca fraţii noştri de acolo „să se amestece în trebile Ungariei“ şi să sară întru apărarea noastră, căci — dăce fôia apponyistă în articolul său de fond dela 3 Iulie, intitulat: „Irredenta română“ — „de nu ne vor da pace, nu ne vom feri de-a recurge la represalii“. De altă parte dăce, că şi prin intervenirea autorităţilor administrative, judecătoreşti şi bisericesti trebuie să-i facă pe „periculoşii fanatici“, „să simtă puterea statului maghiar“, ér pe guvernul îl învinovătesce, că „de două decii de ani a negles cestiunea de naţionalitate, care acum, organizată în secret, ameninţă cu esplosiune“. — Dintre foile din provincă, amintim numai pe „Arad és Videke“ din Arad, care în articolul său de fond dela 5 Iulie îşi exprimă cea mai mare neîncredere şi vră să arate, că tocmai aceia dintre „conducătorii valahi“ sunt mai

periculoşi pentru Maghiari, despre cari ei au creşut şi i-au considerat „cevaşi mai moderaţi“. Articollul şi-l termină cu cuvintele: „numai cu măsuri draconice se pôte paralisa irredenta valahă.“ — In tonul acesta se exprimă şi celelalte foi unguresci din provincă şi din capitală.

In faţa atătoru gône pornite în contra noastră din partea Maghiarilor, ne mângăia împrejurarea, că nu numai fraţii noştri din România, dăr întraga pressă europeană se ocupă cu cauza română, şi pôte nu esista fôia, care se nu găsească periculoasă pentru pacea monarchiei starea vitregă, în care ne aflăm noi, condannându în cei mai hotărîţi termini pornirile duşmănoşele ale Ungurilor faţă de Români. Lipsa de spaţiu nu ne iertă a arăta aci, cum se exprimă foile streine despre noi, dăr ca de probă ne pôte servi articolul lui „Agrar Tagblatt“, pe care îl publicăm pe pagina primă a numărului nostru de astăzi. De asemenea „Politik“, organul Cehilor bătrâni din Boemia, dăce în numărul său dela 7 Iulie n., că: foile maghiare isbucnesc în accese de turbare faţă de Români; foile scrise în limba germană caută să întrăcă pe cele scrise în limba maghiară în espectorări de ură fanatică. După aceste fôia cehă dăce: „Cu cât mai multă foile maghiare şi canalii maghiară vor agita în contra Românilor, cu atâtu mai puternică va fi mişcarea din România. Rusia, care e suspiţionată, că ar agita în România, n'are să se prea încordeze în această privinţă. De acesta se îngrijesc şovinistii maghiari.“

Tot cu asemenea bunăvoinţă ne iau în apărare şi celelalte foi nemaghiare din patriă şi streinătate şi tocmai această împrejurare îi face şi pe Maghiari să fiă binişori îngrijaţi, ceea ce se pôte vedea şi din unii articoli ai foilor lor.

Un curespondent al diarului apponyistă. „Pesti Naplo“, publică în nr. dela 3 Iulie al acestei foi o convorbire ce a avut-o cu Mocsary asupra cestiunii române. Din lunga convorbire publicăm adî partea în care Mocsary se exprimă asupra unei împăciuri a Românilor cu Ungurii. Etă în estrasă părerea distinsului bărbat ungur: Desbaterea meritoria a raporturilor dintre noi şi Români, să n'o încredinţăm nici tinerilor universitari din Bucuresci, nici celor din Budapesta, ci să ne ocupăm de ea aşa, după cum pretinde o cestiune politică de prima ordine. Dacoromanismul de-o parte, o cultură maghiară excepţională de altă parte, sau o maghiarisare generală sunt utopii vrednice una de alta. Adî însă utopiile acestea se accentuă

ca programe. Intre acestea două programe nu pôte avé loc, decât un compromis; compromisul acesta este legea de naţionalitate din 1868, eventuală explicată, ba chiar largită, — cum a dîst însuşi Kossuth. Dăr legea acesta apoi trebuie aplicată cinstită şi atunci va fi cu totul un lucru nou, un program nou, fiindcă e regretabil, că memorandumul are cu desăvârşire dreptate cu privire la ceea ce nu s'a observat din această lege. Politica, acăreia formă esternă e legea de naţionalitate din 1868, încă n'a fost dusă în deplinire în mod serios, aşadăr nepracticabilitatea ei nu este dovedită... Nu este dăr altă cale, decât, ca noi Maghiarii şi Români să aflăm împreună un modus vivendi, care pentru ambe părţile ar fi forte salutar. Dacă esaminăm bine, care este adevărată cererea memorandumului şi concluziunea ultimă, putem afla, că acesta este... Să băgăm de seamă, că memorandumul, după multele lui animosităţi, aici bate, — Vom reveni în numărul viitor.

SCRILE ŢILEI.

— 27 Iunie (9 Iulie)

Academia română în viitoră sa sesiune are aşa de multe lucrări, ca nici odată. Biuroul Academiei împreună cu d. Dimitrie Sturza, secretarul general, va încunosci pe membrii acestui corp, că pentru ca toate lucrările la ordinea Ţilei să fiă rezolvate, va face un spor de şedinţe, care se va ocupa exclusiv numai cu cestiunile de ordine pur administrativ: proclamări de membri, alegere de membri corespondenţi, acordarea premiilor etc.

— x —

Manevrele în România. Manevrelor, cari se vor face la toamnă, vor avé o mare importanţă. Toţi ofierii inferiori din rezervă vor fi concentraţi. Ofierii, cari se află în concediu, vor trebui să fiă la 20 August la corpurile lor. Mai multe contingente de omeni vor fi de asemenea concentrate, ele vor ţine totă luna Septembrie.

— x —

Jubileul unui învăţător român. D-l Mihail Lucacu, cantor-învăţător în Baiamare, îşi va serba la 14 Iulie n. c. jubileul de 50 de ani de dăscălie. Pentru ca acest rar eveniment în istoria de până acum a învăţătorilor noştri să pôte fi sărbătorit cu demnitatea cuvenită, s'a constituit în Baiamare un comitet, care pentru decurgerea sărbătorii jubileare a întocmit următorul Program:

1). Serbarea se va introduce prin un „Te-Deum“ solemn, în biserica greco-română din Baiamare. Cântările le

tulă vostră bunică mi-a lăsat cu limbă de mörte: ca voi să vă faceţi norocul prin comora asta, pe care dela sine se înţelege, trebuie mai întâiu să o sciţi întru trebuinţă. Acum jură-mi în numele profetului, că comora acesta nu veţi arunca-o cu uşurinţă din mână.“ Feciorii jurară cu toţii împreună şi oroitorul se duse în casa sa şi se reînţorse iute cu cele trei monede, din cari în mod sărbătoresc dăce fî-căruia câte una. Feciorii priviră darul cam strîmbându ceva din nas, promiseră însă, că-l vor folosi cum se va puté mai bine, îşi mai luară odată sănătate bună şi plecară din nou la drum.

Şi veseli înaintară ei prin lumea largă. O primăveră din cele mai frumoşle îi ademenea la simlul ei plin de mirosuri plăcute şi încălđit de raşele blânde ale sörului maiestic şi-i desmerda cu fel de fel de flori, încătu lor li-se părea că nici odată nuse vor puté obosi de drum. Astfel se întreceau în cântece cu paserile, cari se legănu pe crengile verđi şi cari uitaseră de multă grijile de érnă. Călătorii noştri de loc nu se îngrijiau de viitor, ca şi paserile acestea. Şi aveau totă dreptatea,

căci senin era cerul, câtă vedeai cu ochii, şi în sufletul vesel al băşilor tineri, cerul se oglinda ca într'un lac limpede, pe care din când în când înotta numai visuri de aur, dăr... numai de n'ar fi nici un „dăr“ în lumea asta! Călătorii ei încôce şi'ncolo, dăr lucru şi prilej de câştig era forte puţin, şi banii căţi îi avură, erau aprôpe pe sfârşite.

Inainte d'a ajunge la Bagdad, unde sperau că-şi vor câştiga pânea de toate Ţilele, fură siliţi să vëndă o parte din lucrurile, cari le luaseră cu sine, şi intrară în oraş forte descurajaţi. După ce colindară şi fură daţi afară din toate părţile, în fine fură primiţi într'o crîsmă din cele mai săracăcioşle.

Multă vreme căutară în deşert după lucru. In sfârşit Hadaf cel dintăiu şi-a aflat un loc modest, pentru-o lui nici o muncă nu i-se părea prea grea, nici o răspătă prea mică. Săra se întorcea la fraţi în crăsmă şi împărtea orî flămênđia cu ei. Dăr cu toate că mâncau forte puţin, făceau tot mai multe datorii, şi nu sciau de loc cum să se mai ajute.

Intemplarea a vrut, că în aceeaşi

crîsmă locuia şi un bătrân din Persia, care într'una din Ţile îi agrăi prietinesce şi, fiindcă-i descoperiră lipsele lor, le dăce câţiva bănişori. Ei însă nu vor să primescă, fără să-i dea ôre-care garanţia, şi-l imbiară cu monedele, averea lor cea din urmă.

Înţeleptul bătrân se miră forte tare vedându monedele, le suci şi pe-o parte şi pe alta şi ceru să i-le vëndă. De pe faţa lui însă se putea şti o bucurie extra-ordinară, care, o observă chiar şi feciorii oroitorului, deşi nu erau umblaţi în lume. Ei înţeleseră îndată, că nu trebuie să dea monedele pe cel dintăiu preţ, care li-se imbiase. Preţul acesta, de-altminte, era destul de însemnat, era o sumă, care n'ar fi creşut ei nici odată să o pôte căpeta pentru monede. „Nu, dăce Rabia, mai întâiu vrem să arătăm monedele noastre şi altor omeni, cari de bună seamă vor da mai mult pe ele.“ Persianul însă răspunde: „Vedeţi, vedeţi! aşadăr şi voi sunteţi molipsiţi de necredinţa lumii? Credeţi-mă însă pe mine, cu monedele voştre aţi găsit tocmai omul cel adevărat. Nu cugetaţi, că eu vreu să vă înşel. Eu am o plăcere deose-

bită ca să adun băni d'aceştia, vechi. Când în cineva s'au stînsu pasiunile, adesea locul acestora îl ocupă nebunia. Pe mine nimic nu mă mai mişcă aici pe pământ, gustat-am în de ajuns şi dureri şi bucurii şi ştiu, cum, în sfârşit, toate au acelaş rezultat. Chiar arta cea mare, a magiei, cu care odinor mă îndestănteam mult, nu-mi oferă nici o mângăere, pentru-că nu mai voi să-mi câştig nici comori, nici favoruri. Ce folos aş avé de ele? Dăr, când vedu un astfel de ban vechi, prin creerii mei trecu generaţii stinse, im povestesc credinţele, tradiţiile lor şi mă străpun în acel timp fericit, când cu drag ascultam la poveşti din gura doicii mele. Adevărat, se cere o minte deosebită ca să înţelegi limbile acestui metal mort. Priviţi numai, monedele voştre au o istorie lungă forte frumoşă, care im promite multă plăcere... de câte ori vor fi fost îngropate şi érá desgropate! Sunt pătate şi cu sânge... da, multe vor avé să-mi spună, când voi fi singur cu ele. Spuneţi, vreţi să le vindeţi?“

Fraţii priviră unii la alţii surprinşi. Nu sciau, decât bătrânul este cu mintea

va executa corul vocală din Șomcuta-mare. Țr însemnătatea Țilei o va vesti din amvonul d-lu protopopul din Baia-mare.

2.) Din biserică, iubilantul se va petrece la locuința sa.

3.) La 11 ore din Ți, corporaȚiunile pregătite a participa la aceste sȚrbătorii, se vor duce și se vor posta la școla română frumos decorată. La momentul convenit, iubilantul va fi invitat în școlă, unde vor urma salutările în modul următor: 1.) Protopopul tractual și parochul local îl va saluta în numele Episcopului, în numele său, ca inspector și director școlar și în numele senatului bisericesc și al școlărilor din Baia-mare. 2.) Atanasie Lupan, în numele învăȚătorilor. 3.) Petru Berindeanu, în numele învăȚăcelor. 4.) Eliă Pop, în numele învăȚătorilor Chioreni. 5.) Urmăz salutare din partea învăȚătorilor Sălăgeni. 6.) Salutare învăȚătorilor Oradani. 7.) Se va citi biografia iubilantului, după care corul vocală va executa câteva cântări de incheiere. 8.) Fotografare în corpore.

4.) La 1 oră d. a. banchetă festivă în ospetăria din „Pădurea orașului.” Cuvertă 1 fl. 30 cr. de persoană. În decursul mesei corul vocală din Șomcuta-mare și o capelă musicală va delecta publicul.

5.) După banchetă excursiune în corpore împreună cu iubilantul la Șişesci, unde se va ține balul.

Pentru executarea acurată a punctelor din program, se va esmite o comisiune sub conducerea d-lui Atanasie Lupan în persoanele d-lor: Ioan Cionca, Petru Porumbă, Alexiu Pocol și Alexandru Mouje.

—x—
Celor Ți ce vreau să facă excursiuni în România le aducem la cunoștință, că măsurile luate de autoritățile ungurești sunt atât de severe, încât trecerea prin vama dela Predelă este absolut imposibilă pentru toți aceia, cari nu dispun de pașaporte, ori certificate procurate directă dela ministeriu, ori—in lipsa acestora — se aibă cel puțin o recomandăȚie din partea oficiului vice-spanului din Brașov. Astfel de recomandăȚie se poate câpeta numai dela oficiul vice-spanului din Brașov și numai pe lângă garanȚia personală a vre-unui cetățen cunoscut de aici. RecomandăȚiile acestea nu se pot da pe termen mai îndelungat de 5 Țile, eventuală însă acestă termen se poate prelungi la ambasada austro-ungară din București. Ori ce documente, sau certificate dela solgăbirii, sau alte autorități comitatense, de-ar fi ele provădate cu o mie de timbre, nu ajută nimic și călătorii sunt espuși neplăce-

rei, de-a fi întorși înderăt de funcȚionarii ungurești dela vama Predelă, cum s'a întâmplat până acum cu mulți inși. De aceea avertisăm pe doritorii de-a face excursiuni în România, ca să se cȚră de timpuriu certificatul dela ministeriu, sau să se îngrijescă de-a câpeta recomandăȚia de lipsă dela oficiul vice-spanului din Brașov. Altă alternativă, în timpul de față cel puțin, nu există.

—x—
Convocări.—Adunarea gen. a despărȚ. XXII (Bistrița) ală AsociaȚiunii trans. e convocată pe 31 Iulie n. c. în Borgo-Prund. —Adunarea gen. a despărȚ. XXIX (Mediaș) ală AsociaȚiunii transilvane e convocată pe 17 Iulie n. c. în Mediaș. — Adunarea generală a despărȚământului XXVI (Reghin) ală AsociaȚiunii trans. e convocată pe 24 Iulie n. c. în Reghinul săsesc. — La toate aceste adunări, țeranii români și conducătorii lor sunt invitați a lua parte în număr cât mai mare.

—x—
Invitare. Lună în 29 Iunie v. în Țina de Sămpetru, după eșirea din biserică se va ține în sala cea mare a Gimnasiului român din locă *esamenulă cu copiii și copilele din asilulă* (școla froebeliană) română gr. or. la care se invită cu totă onorea părinții, tutorii și toți binevoitorii acestei școle. — *Comisiunea școlei froebeliene române gr. or.*

—x—
Medicii și naturaliștii din Ungaria la Brașov. În 21 August vor sosi aici în Brașov medicii și naturaliștii din Ungaria pentru a ține aici ședințe științifice, precum și excursiuni prin regiunile romantice din jur. Fiind numărul acestor oșpeți forte mare, și hotelurile neavând atâtea camere, pentru ca să-i adăpostescă, deaceia s'a înființat un comitet de primire și inovartirare sub conducerea d-lui senator Oscar Alesius. Acest comitet apeleză la bunăvoința on. publică, ca să pună oșpeților la dispoziȚiune locuințe. Amănunte se pot afla la d-lu Oscar Alesius.

—x—
Vameși feminini. Ministrul de finanțe ală Serbiei a înființat acum câțva timp o companie de femei, care face serviciul vămilor la fruntării și care, pare-se, arată o adevărată perspicuitate în descoperirea fraudelor de bijuterii și alte obiecte de toalete.

—x—
Petrecere. „Reuniunea femeilor române gr. cat. din Roșia-montană” invită la petrecerea, ce se va ține Duminecă în 17 Iulie n. c. în Carpin. Inceputul la 2 ore d. a. Fiind timpul nefavora-

bil, petrecerea se va ține la Casina d-lui Dregan. Venitul curat este destinat pentru fondul reuniunii. Comitetul arangiator constă din 8 dame, în frunte cu d-na Eufemia Caiant, și 8 bărbați în frunte cu d-lu paroch I. Maior. Intra-re: de persoană 50 cr., de familie 1 fl. Supra-solvirile se vor cuita cu mulțămită pe cale diaristică.

—x—
Mortalitate în Brașov. Din 14 Iunie până în 20 Iunie au murit în Brașov 7 persoane, și adevă: 1 de catară de intestine și 6 de alte bôle; prin urmare se vine pe 1000 locuitori anual 11.1%.

—x—
Tinerimea română din jurul Monorului invită la petrecerea de vȚră, ce se va arangia în Monor (comitatul Bistrița-Năsăud) Duminecă, la 24 Iulie n. c. în localitatea de gimnastică, ridicată în grădina școlei fundamentale. Intra-re de persoană 1 fl., în familie 80 cr. Venitul curat este destinat în favorul înființării școle de fete din Monor. Inceputul la 3 ore p. m. Pentru comitet: S. Tanco, președinte; I. Melian, vice-pres.; N. Tanco, secretar; D. Aluș, casar; T. Oltean, controlor. Familiile sunt avizate la proviziunea proprie. Ofertele se vor chita pe cale diaristică.

—x—
Musica militară va cânta mâne pe promenada de jos. Inceputul la 11¹/₂ ore a. m.

—x—
Alexandru, regele Serbiei, după cum se telegrafiază din Belgrad, va pleca în Țilele aceste la băile dela Ems, unde probabil, că se va întâlni cu mamă sa, exregina Natalia.

—x—
Concert. Musica orășenească va arangia un concert astă-seră în grădina otelului „Pomul verde”. Inceputul la 8 ore sera. — Totă asemenea și mâne sera va da un concert în aceeași grădină.

—x—
Cununiă. D-lu Ioan Șierbană, notarul comunal, se va cununa în 10 Iulie n. c. cu d-ra Emilia Mihailășu din Năsăud. — Dorim fericire tinerei părechii!

—x—
Necrolog. Cristea Orghidan, comerciant și proprietar în Brașov, a răposat la 4 Iulie v. c. în etate de 74 ani. Lă jălesce întristată-i soȚiă Ana și fiulă său Alexandru. — Fiă-i țerăna ușoră!

la loc, ori nu. La totă casulă se pareă hotărât, că el are o plăcere deosebită și că nu vor da de mulți cumpărători ca densusul. Bătrânul nu le permite multă timp de sfătuire. „Decă-mi faceți pe voiă, Țise el, pe legea mea nu o s'aveți pagubă, eu mai posedă câte ceva prețios din comora magiei, care pentru mine nu e de nică un folos. Pentru-că cu lumea și cu ferioirea ei, eu de multă am gătă'to. Vouă o să vă descoperă comorile acestea și, din odorale secrete, pe cari le păstreză, o să vă lasă să și alegeți.”

Persianulă poftă pe frați să mȚrgă după el. Prin multe strade laterale îi conduse la o casă singuratică. Intra înăuntru și el deschise o ușă de pivniță.

— „Urmați după mine, fără frică”, Țise el luminândă cu o lampă calea cea întunecată și pășindă cu băgare de sȚmă înainte. Scoboră multe scări, în sfirșit ajunseră. Ună mirosă de mucegai îi lovi în față. Lumina slabă a luminării cădă pe totă felulă de unelte stricate, pe haine nearătose, mănecate pe jumătate de molii și praf. Cei trei gemeni priviau cu mirare unul la altul și credeau, că omulă își bată totă cum era, și că îi cu pericol, când odi-

ce Persianulă le povestă de minunile, ce se potă săvârși cu lucrurile acele, dându-le totă felulă de probe, frații înholbară ochii și nu se mai îndoiră să și schimbe monedele pentru astfel de lucruri prețioase, din cari ei își voră pute alege după plac. Numai alegerea le era grea. În fine se hotără totuși fiă-care pentru câte ceva. Rabia își alege o umbrelă veche, cu ajutorulă căreia te puteai străpune dela o margine a pământului la cealaltă, fără nică o încordare; ba și se pareă, că nică nu te mișcă când străbăteai aerul sub umbrela cea minunată. Sub umbrelă aveau comodă și doi inși loși, și Malic se imbiă fratelui său, ca de aici înainte, să fiă tovarșulă cu el. Densusulă își alege ună inelă, care da aceluia, care scia să lă porțe, totă însușirile cele bune din lume și pe deasupra și avere de ajuns. Cu inelulă acesta omulă era frumos, plăcut, avea totă însușirile bune, putea vorbi în totă limbile, cunoscea totă științele, totă artele. Lui Malic îi era binevenit inelulă, pentru-că el încerca bucurosă totă și-i plăcea să nu se trudescă multă, acum îi era orecum înăscută însușirea de a pute face ceea-ce doria. Inelulă fermecată îi da lui

aceea, ce în viața de totă Țilele numimă minte și noroc și sub umbrela scutitoare a fratelui său nu-i mai putea lipsi nimic pe lume.

Hadiaț său Totmaibine își puse ochiulă pe ună lucră de totă ciudat, adevă pe o haină de peregrin, purtată, cu nisoc cusătură minunate; pote că chiar acestea i-au atrasă mai întâi privirea-i dedată cu meseria lui. Insușirile hainei însă erau cu deosebire ceea-ce mai târziu îi atrase totă băgarea de sȚmă.

— „Cine îmbracă haina asta”, le Țise Persianulă, „numai decătă își cunoșce totă greșelele sale.”

Hadiaț întorse haina și pe o parte și pe alta, și ori de câte ori se depărta de ea și examina alte lucruri, totăuna Țră se întorcea la ea. În sfirșit puse mâna pe ea.

— „Trebuie să iau mantaua asta”, Țise el și dete magului moneda pentru ea. „Multă ferioire îți doresc cu ea, fiulă meu, multă fericire”, Țise înțeleptulă luândă moneda. „Alegerea ta nu este cea mai rea. Cu totă astea, la incepută haina îți va strica bucuriile vieții și-ți va răpi și plăcerea de lucră. Cu ea

O conferență a d-lui Panu.

Cetimă în „Românulă” dela 27 Iunie:

Deși suntem la sfirșitulă lui Iunie, cu totă căldura înăbușitoare, sala Ateneului a fostă aseră, cu ocazia conferinței d-lui Panu, înșesată de lume. Entusiasmulă însemnătăței cestiunei, ce se trata, făcea pe toți să nu simtă de felă efectele temperaturii celei ridicate. La 8 ore și jumătate d-lu Panu, în mijloculă aplauselor, începe a desvolta vederile domniei sale, cu privire la relaȚiunile dintre noi și Români subjugăți din totă țerile fără excepȚiune.

Calm, fără pasiune dȚr inspirat, și cu o admirabilă consecvență logică, fără cuvinte mari și bătătoare la ochi, ci prin idei pline de adevăr și convingătoare, răpesc pe fiă-care cu sine, infiltrândă auditorului astfelă gândurile sale, încătă acesta reflectândă apoi asupra lor, le găsece atât de clare și de naturale în mintea sa, ca și când ar fi fostă ale sale.

Mai întâi exprimă bucuria ce a simțit la manifestaȚiunea studenților, cari au dovedit, că nu numai generaȚia dela 48 a fostă aptă pentru idealuri mărețe, ci și generaȚia prezentă este pȚtrunsă de ună ideală și mai sublimă.

Apoi rȚndă pe rȚndă espune însemnătatea ce o au Români subjugăți pentru existența și viitorulă nostru, (ală României) că regatulă română liberă este acela, care dă causă popóreloră vecine d'a asupra pe frații noștri subjugăți. Își exprimă apoi mirarea cum de noi ne aruncăm vederile numai asupra Transilvaniei, uitândă Bucovina și Basarabia, de cari este legată aproape înțrega istoria a timpuriloră de gloriă ale principateloră. Arată, că Români acum trebuie să țină peste totă legătură strinse. Critică sistemulă de a se aștepta totulă dela împȚratulă Austriei..

Recomandă formarea unui partidă națională independent. Arată pericolulă în care ne aflăm, decă gravitămă împrejurulă triplei alianțe în timpulă, când una din cele 3 puteri ce compună această alianță caută nimicirea aceloră, cari formeză forța puterei noastre de esistință. Dă sfat tinerimei să se lase a fi condusă de sentimentele sale, fără a ține sȚmă de îndărăticiă diplomatice. DiplomaȚia în cestiuni de vitalitate nu trebuie luată în consideraȚie, căci la urmă și ea va trage folosulă din faptele tinerimei. Ca argumentare a acestei tese aduce de exemplu Germania, a cărei existență a fostă salvată la inceputulă secoluluiă prezentă nu de chibșuințele diplomaȚiei ce era mȚrtă, ci prin entusiasmulă tinerimei universitare.

ușor și-s'ar pute întâmpla să pieră de fȚme.”

Rabia și Malic priviau la fratele loră clătinândă din cap și înfruntau pe bătrână ȚicȚndă-i, c'a înșelată pe fratele loră.

— „Ei bine, elă și-a alesă”, Țise bătrânulă zimbindă, „și cine scie, decă nu va fi nimerită mai bine ca voi.” Rabia și Malic luară cuvintele acestea dreptă bătaia de joc și părăsiră mâniș pe omulă, care, credeau ei, înșelase pe fratele loră. Ei promisera că voră îngriji de bunăstarea fratelui loră, după ce mai întâi își voră fi găsită ei noroculă în lume. Hadiaț, arȚndă de dorulă d'a se cunoșce pe sine, părăsi curȚndă Bagdadul. Elă nu simȚia ostenelă, nică fȚme, nică sete și nu se puse la odihnă până nu ajunse la umbra recoroasă a unei păduri. Aici își căută loculă celă mai întunecos, unde să nu-lă potă aleși nică omeni, nică animale, nică chiar raȚele șorelui, ce sclikeau printre arbori. Obosită cădă la pământă, își lăpedă iute haina de pe elă și inima îi bătea puternic, îmbrăcȚndă și membrele încălȚite cu haina caldă de lână.

„Ah, haina ardea, ca și când a

Manifestațiunii de protestare.

(Coresp. part. ale „Gaz. Trans.”)

Brăila, 25 Iunie 1892.

Domnule Redactor! In 14 Iunie urbea noastră Brăila a îmbrăcată vestiminte de sărbătorire. Glasul de durere al prigonitorilor noștri frați, adus de valurile Dunărei bătrâne, a mișcat până în adâncul inimile cetățenilor brăileni. Noi sânge din sângele vostru, os din osul vostru, se fimă atât de împietriți, atât de ne fi uitată de voi, încât suferințele voștre să nu ne mișce, să nu ne atingă? — Nu! Brăilenii șguduși și măhniți de vandalisme, ce le săvârșesc Ungurii contra fraților noștri, dintre Tisa și Carpați, au hotărât ca în ziua de 14 Iunie să unescă și ei glasul lor de protestare, contra barbarilor unguresci, cu cele ale fraților din București, Iași, Focșani, Bârlad, Galați etc. și astfel să dea expresiune sentimentului de solidaritate desăvârșită în luptă contra asupritorului vandal, care prigonindu-vă și martirisându-vă pe voi, lovesce și se atinge de cel mai sfânt și mai neprihănit sentiment din noi — de sentimentul naționalismului.

Dis-am că ziua manifestației de protestare a fost fixată pe 14 Iunie v. Din dor de a casele publice și private erau împodobite cu stindarde tricolore românești la cari Dunărea bătrână privea c'ntu zimbet de mândrie și mirare. Făcând simția, că se pregătesc ceva serios, ceva de-o însemnătate deosebită. Programul fixa intrarea pe 4 ore în sala teatrului „Concordia”. Publicul se tosus de-a suna odată ora, în care se și manifeste simțimintele de indignație și protestare față de sălbătăciile unguresci, alergă la intrare în număr atât de imponent, încât marea sală a teatrului nici pe departe nu putu cuprinde pe entuziasmații manifestații.

După ce bravii cetățeni brăileni răspunseră la apelul comitetului, care a luat inițiativa protestului, în mod atât de îmbucurător, adunarea a aclamat de președinte pe d-lă avocat G. Berceanu. Luând cuvântul, d-lă Berceanu, între aplauze generale și însuflețite, mulțumi cetățenilor brăileni, cari fărăosebire de clasă și sex, au alergat cu inimi calde de devoțiune și iubire pentru a manifesta în favorul fraților asupriți dela Olt și dela Târnave, dela Mureș și dela Ampoiu, dela Crișuri și dela Tisa. Arată apoi d-lă președinte scopul intrării și prin cuvinte mișcătoare espuse prigonirile de tot felul la cari sunt espusi frații noștri de sub stăpânirea ungurescă și provocă adunarea a protesta cu tărie și demnitate contra acestor prigoniri.

Suindu-se apoi la tribună d-lă Dr. N. Popa infieră și densul barbariile Maghiarilor și și exprimă părerea, că ar fi o mare înaintare spre dezvoltarea sentimentului național și de solidaritate, decât preoții și dascălii din toate satele și orașele României libere ar căuta, ca în Dumineci și sărbători, să facă micilor copilași un fel de istoric al nedreptăților, ce le suferă Românii dintre Tisa și Carpați din partea elementului mongol.

D-lă profesor Lerescu, după ce arată suferințele Românilor din Transilvania și Ungaria, făcând istoricul nenorocitului dualism austro-ungar și a stăpânirii tiranice unguresci, apoi, prin cuvinte și argumentații minunate espuse necesitatea unei confederații a popoarelor de sub stăpânirea austro-ungară.

După ce vorbi d-lă institutor Petrovic, care infieră barbariile Ungurilor, luă cuvântul, bravul și inteligentul profesor, L. Moldovanu. D-sa făcând o interesantă revistă a diferitelor persecuții și amaruri, ce dălcă le întâmpină Românii de peste Carpați din partea elementului unguresc. Spune apoi, cum cestiunea transilvană a devenită o cestiune foarte acută și de generală discuție în presa europeană, și și încheie mișcătorul discurs prin a arăta, că cestiunea transilvană pretinde o rezolvire multă mai urgentă, ca bună oră, cestiunea Orientului. Românii transilvănean, d-lă Moldovanu a scutit să ne mize și să ne entuziasmeze inimile pentru cauza prigonitorilor noștri frați.

Seria discursurilor o încheie d-lă avocat N. Ionescu. Ca un val vârtos curgeau cuvintele pline de căldură și entuziasm de pe buzele simpaticului vorbitor, descriind luptele de vécuri ale Românilor din Transilvania și Ungaria în contra atentatelor de desnaționalizare ale Maghiarilor. Densul dize apoi, că tipetele de durere ale Românilor dintre Tisa și Carpați au, și vorbă, un puternic răsădit în inimile fiilor României libere, căci durerile celor 4 milioane de Români din provinciile subjugate suută durerile și a celor 6 milioane din România liberală și or-ice atac făcut contra celor dintău este și va fi privit, ca un atac în contra celor de-ai doilea.

Tunete de aplauze și un entuziasm nedescrribil întâmpinată aceste discursuri însuflețite.

După ce se sfârșă seria discursurilor, d-lă președinte Berceanu ceti o rezoluție de protest, pe care regretă, că nu v'o potă alătura aici. Rezoluțiunea dize, că cetățenii din Brăila se declară solidar cu Românii din provinciile subjugate și că toate atacurile îndreptate în

potriva acestora, Brăilenii le vor considera ca îndreptat în potriva întregului popor românesc.

Votându-se rezoluțiunea, manifestații s'au împrăsciat liniștiți în inimile lor, că și-au făcut o sfântă datoriă morală față de frații lor prigoniti și insultați.

Le-am scris aceste pentru scumpa noastră „Gazeta Transilvaniei”, ca ea să le împărtășescă aceloră pentru cari luptă cu bărbăție și curaj neînfrânt de peste o jumătate de véc

Brăileanul.

* Bârlad, 20 Iunie 1892.

Domnule Redactor! In 14 Iunie v. a avut loc în orașul nostru o frumoasă manifestație de protestare în contra Maghiarilor, cari și ađ în vécul luminei și al civilizației, c'o fură vandalică și c'o orbă cutezare atacă și batjocuresc în ziua mare pe Românii de sub nemiloasă loră stăpânire.

Președintele adunării, d-lă deputat Ștefan Sturdza, deschise adunarea printr'o cuvântare, în care arată scopul adunării, accentuând suferințele și persecuțiile la cari sunt espusi Românii din Transilvania și Ungaria.

S'au ținut din incidentul acesta vorbiri de o importanță deosebită. Astfel d-lă avocat Teodor Ioană, vorbind despre dușmăniile dintre Români și Unguri dize, că Românii, cari au o poziție geografică foarte avantajoasă, nu vor peri nici odată, ca națiune, d'nu urmă de aici, că atunci când indiviđii cari constituiesc națiunea sunt atacați și amenințați în viața și avutul lor, noi, cei liberi, să nu protestăm. Da, trebuie să protestăm în contra atacurilor violente ale Maghiarilor, cari mereu atentă la viața și dezvoltarea fraților noștri de același sânge.

Vorbi apoi d-lă C. Armașu, care făcând o frumoasă asemănare între originea Ungurilor și a Românilor. D-lă Armașu sfârșă discursul său prin o apostrofă minunată, pe care sunt fericit a v'o pute înregistra aici: Români, dize densul, ai voștri de dincolo, peste hotar, gem în cătuși; totu mai rară să aude venind dela munte doina loră duiosă; copiii loră sunt condamnați ași uita limba în asilurile unguresci! Să strigăm d'era cu durerea chinului de frați, și având în minte vitejiile strebune, să strigăm cu nemuritorul poet: „Destăptă-te Române!”, ăr strigatul nostru să fiă dusă de vânturi, să se cutremure Carpații, să scie Ungurii că: „de voră să ne stirpescă nemulă, noi morți numai ni lă dămă”.

Sfârșind d-lă Armașu, d-lă profesor A. Frățilă propune și adunarea primese, a se vota o rezoluție de pro-

testu, care prin telegraf să fiă trimisă la București la adresa d-lui Gr. T. Brătianu, președintele Ligii culturale.

Cu acestea adunarea se sfârșă, ducându fiă-care cu sine cele mai frumoșe amintiri, ce ni-a lăsată ziua de 14 Iunie, care va rămâne nestinsă în inimile și mințile tuturor. Cor.

Să naționalisăm capitalul.

Vedem si auzim, și ne este dat a și esperia aprăpe în fiă-care și, cum societatea maghiară tinde a ne eschide pe totă linia, pe toate terenurile, dela folosirea limbei noastre chiar și în comerțul social. Tendința societății maghiare de a naționalisa capitalul și munca, nu ne este necunoscută nici unuia dintre aceia, cari urmărimă cât de cât cu ceva atențiune direcțiunea politice guvernului, direcțiunea lucrărei singuraticilor Maghiari și direcțiunea societății maghiare în genere, înțelegându aici și societățile de maghiarizare, seu Kultur-egyleturile.

Câte ordinațiuni potă vedé și ceti omul dela ministrul de culte, în tocmă ca și dela ministrul de comerț și agricultură, cari sfătuesc și pretindă, ca singuraticii și instituțiunile să nu trimită capitalele loră în străinătate pentru a și procura cele trebuincioșe, ci putendă afla obiectele necesare în patriă — banii să-i naționalizeze. Ba mai mult: chiar și în patriă tendința loră este de a face, ca banii, să trecă pe cât se potă numai în mâni unguresci.

Să luăm învățătură! Să naționalisăm și noi capitalul!

Și etă, cum ași afla eu de bine să procedăm în această privință: Ca să arătăm compatrioților Maghiari, că suntem avisați la sprigină împrumutată pe cale politică și socială, și că fără de ajutorul nostru ei nu potă să existe nici ca națiune politică, nici ca societate, cu deosebire în părțile acele, unde Românii locuesc în masă și sunt în majoritate precumpănitore, și ca să le arătăm, că ei ne sunt nouă datori cu iubire și recunoștință civică pentru folosul, ce-lă tragă dela noi, ără nu să ne întâmpine cu huiduirea și disprețul loră la totu pasul: să ne concentrăm, să ne înțelegem între noi, pentru a ne crea centruri de convenire, centruri de tângu săptămănală, unde să avem

fi fostă țesută din urđic. Și ceace era mai rău, ea și vorbea, vorbea tare, însă numai cătră inima lui, așa că îndesertă își astupa urechile cu mâna, ca să nu audă mai mult. Și totuș bietul tineră nu era dintre băieții cei mai stricați, era nevinovat de toate peccatele lumii. Haina însă nu arăta numai faptele rele, săvârșite de cineva, nu, ea descoperea chiar și înclinările cele rele, cari dormiteză în piepturile omenilor și așteptă numai ora ispitei, ca să-i rumpă cu putere. Ce e mai mult, decât și omenii virtuoși ar puté să îmbrace din când în când haina sormanului trigemănu, singuri ară trebui să mărturisescă, că n'au să fiă nici pe jumătate inchipuiți de calitățile loră bune, după cum credeau ei, și că densii ară trebui cu multă mai multă să și mulțumescă ursitei, decât meritului loră, că au scăpat de stănci și abisuri.

Ce să dicit, Hadiaf nici-când până acum nu visase de fala virtuții, și apoi, își dize, mai este un modru ușor a te apăra în viitor de lume și de ispitele ei: singurătatea! Da, gândea Hadiaf, singurătatea să mă scape, și se hotără să și petrecă totă viața retrasă cu totul de lume. — Aici trăi mult, multă timp,

aici și-a recunoscut peccatele, și s'a pocăit pentru ele. Că ore puté-le va sugruma și puté-se-va desface pentru totdeuna de ele, asta nu o putea esperia aici, acăsta trebuia să o dovedescă numai trăind cu ceilalți omeni împreună. Ce e drept, îi era frică de gândul primejdiei, că în vârtejul mulțimei ușor i-se vor puté stărni germenii aplecărilor celor rele, pregătindu-i nouă griji, haina lui însă îi spunea, că este greșelă a se retrage cineva cu totul de lume, astfel hotără să facă o călătorie la sfânta Mecca, la mormântul profetului. Cu privilegiul acesta avea de gând să se informeze de sörtea fraților săi, pe urmă să și cerceze patria și părinții săi.

Hadiaf călători la Mecca, după aceea prin multe alte țări, de frații săi nici poveste să audă ceva. Incepea să și perdă totu curajul, când etă într'o sără, aude într'un sat vorbind-se de un om înțelept, care ar fi trăind în pădure într'o colibă și despre care se dizea, că scie multe lucruri pământene și supra-pământene.

— „Pote, își dize Hadiaf, pote că elu imi scie spune, mai trăsesc frații mei, ori nu mai trăsesc.”

Fără întârziare, încă în noptea aceea, plecă la drum cu un călăuz și la lumina stelelor, află locuința pustnicului. Coliba prietinosă stete a deschisă la palida lumină a lunii. Hadiaf se mira, cât de farmecător selipeau păreții a aur. Apropiindu-se însă mai tare de păreți, oblauzului, observă că aceștia sunt acoperiți totu cu bani și monede vechi. Elu dete drumul, hotărât fiind să aștepte pe pustnicul, care lipsea din colibă. Așteptarea însă i-a fostă deșertă. Coliba rămase golă și părăsită.

În fine Hadiaf ostenit se întinse pe pământ, pentru că pietatea nu-lă lăsa să se atingă de patul pustnicului, care lipsea. Fiindu-i însă frig, se acoperi cu haina caldă de pelerin.

Când se trezi, după un somn recreator, zorile își aruncau deja în colibă primele loră rațe, și elu vedu figura pustnicului îngenuchind lângă densul, se părea că acesta a privit mai multă timp pe cel ce durmise.

„Allah cu tine, fiul meu”, îi dize pustnicul, când se ridică Hadiaf, „într'adeveră tu ai somn săuștos și sufletu curat, decât ai putut să dormi în poziția asta.”

— „Bine te-am găsită pre înțeleptă” răspuse Hadiaf, „omul dorme și pe pământ vartos, când este ostenit.”

— „Bine, bine” adause bătrănu, „d'era să mă înțelegi, sub acăsta haină să visezi așa dulce, precum se pare c'ai visat tu, la acăsta să recere mult, cu multă mai mult.”

Hadiaf privi la vorbitor cu mirare și se convinse, că înainte stetea chiar bătrănu persian. Îl salută cu bucurie, ca pe binefăcătorul său. Vorbind una și alta, după ce, la cererea bătrănu, Hadiaf îi povesti pășaniile sale, pustnicul îi dize: „o, fiul meu, cu multă mai prețios lucru ți-ai ales tu din odorele mele decât frații tăi, și-ți umblă cu multă mai bine, decât loră cu darurile farmecătoare.”

— „Va să dize scii de sörtea loră, și-mi potă spune ceva despre ei?”

— „Sub umbrela lui Rabiaf au ajuns amândoi în părțile cele mai departate ale lumii și, mulțumită inelului lui Malic pretutindenea atât pentru însușirile rar ale acestuia, cât și pentru bogățiile loră, fură sărbătoriți și admirați, ba și onorați pe totu capu priviră loră le stă deschisă. — Nu sciau, decât bătrănu de bucuria, ce

comerciantul nostru român, să avem industriașii noștri români pentru toate trebuințele, să avem hotelierul nostru român, să avem casina noastră română, în care limba noastră dulce să aibă locul ei onorific, unde comerciantul român, industriașul român, hotelierul român să ne primescă în limba noastră dulce, în acest sonor graiu românesc să țarguim cele trebuincioase pentru noi și casele noastre, și unde dându-ne banul, capitalul nostru, în schimb pentru marfă, să scim că-l dăm fratelui nostru dulce și nu mașterii, care ne mulțamește în limba noastră, și nu ne batjocuresce, decât ne folosim de această scumpă limbă a noastră.

Astfel făcându, vom naționaliza capitalul nostru, căci dându-l fratelui nostru papucar, séu croitor, comerciant séu hotelier, faurului séu mésarului, rotarului ori altui industriaș român, îi vom ridica pe aceștia, îi vom îmbogăți pe aceștia și vom avea bucuria curată, vădându, că ne ridicăm o clasă de mijloc pe care am dorit-o de mult, pentru carea am și pregătit pe mulți, dără căreia nu i-am dat nici o atențiune cuvenită, din care cauză, mulți indiviși capabili au desertat din tabăra noastră românească și au trecut în tabăra străină, séu prin căsătoria, ca să se asigureze de sprijinul aceleia, séu alăturându-se la acea tabără și încându-și simțmintele sale românești, „ca să potă trăi“, precum afirmă mulți din ei.

Să ne alegem așadără în toate orașele locurile noastre de întelnire, să ne formăm centrele noastre românești, să ne alegem măestri noștri, de care să ne folosim și să nu mai rătăcim pe toate străzile orașelor, lăsându-ne exploatați și insultați de streini, unii într-o parte, alții în alta. Cu deosebire să ne îngrijim, de a nu perde terenul, ce-l avem prin orașele cu populațiune românească mare, ér decât nu avem astfel de orașe în cutareva ținut, atunci să alegem comuna, ce are situațiunea recerută, ca să fiă pentru noi centru de convenire, și decât nu este provădută cu dreptul de a ține tégă de săptămână, să lucrăm întru acolo, ca să dobândescă acel drept. Apoi în acele să ne îngrijim, ca streini de nemul nostru să nu se potă aședa, să

cuprindem locurile de frunte, ca așa ridicându-se pe încetul, să devină orașele românești, în care locurile, decât nu toate, dér cele mai de frunte să rămână în mână românească și să nu trecă la streini.

Făcându astfel, adversarii nostri politici, cari astăzi în loc de a ne mulțami pentru capitalul, ce li-l subministrăm în schimbul mărfii, ne batjocuresc pe noi și limba noastră, ba prin reuniuni vrău să ne impună limba lor, huiduindu-o pe a noastră chiar și din comerțul de toate țilele, după-ce dela judecătoria, din administrațiune și din toate dicasteriile, au scos-o pe rând și pe încetul, — astfel, dicit, vădându-se părăsiți de punga Românului și avisați numai la banii lor, se vor treși din beția șovinistică, vor judeca mai real starea lucrurilor, după-ce li-se va fi mai subțiat sângele cel îngrășat din sudorea noastră, și ne vor da mai multă preț, ne vor onora ca pe un popor demn de o sorțe mai bună, ca pe o națiune demnă de aceeași libertate politică, de care se bucură și ei; atunci egalitatea și frățietatea nu vor fi numai o pulvere de orbită ochii lumii în constituțiunea maghiară, ci atunci le vom avea, pentru-că ni-le vom câștiga noi înși-ne.

Și istoria secesiunii plebeilor apesați și exploatați neuman din partea patriciorilor români ne este martoră, că pe această cale se poate mijloci vindecarea bólei, de care suferă în timpul de față statul nostru; și secesiunea analógă, ce o-am încerca noi, póte ar ridica pe Meneniu Agripa al nostru din întunerecul unde se află și ar păși ca mijlocitor între mână și gură, între gură și stomac și între aceste toate și întregul corp, carele ar simți desastrul acestei secesiuni și am ajunge epoca fericită, când mâinile câștigătoare ar fi întocmai considerate, ca și stomacul, carele numai consumă.

Ioan Sonea.

Regele Carol la Londra.

„Timpul“ primesce cu data de 7 Iulie n. următorea scrisóre din Londra:

Receptiunea ce s'a făcută Majestății Sale Regelui României la castelul Windsor, unde a stat două zile cu Regina Englierei, a fost câtă se póte de cordială. Ună detaliu caracteristică. Regina

Victoria, care mai niciodată nu se scólă în picioare la toasturile, ce se ridică la masă, a stat tot timpul în picioare, câtă a ținut toastul pentru M. S. Regele României.

În total, M. S. Regele Carol a făcut aici impresia cea mai profundă și desigură, că nu fără mândria României, cari au asistat aseră, Vineri, la concertul dela *Buckingham Palace*, au vădută cum în mijlocul casei regale a țerei celei mai puternice și mai civilizate, Regele României era fără asemănare omul cel mai falnic și mai impunător, întrecându pe totă lumea prin maiestatea sa, care așa de bine se împacă la Regele Carol cu espresia de o extremă bunătate.

Concertul a avut loc în sala cea mare a palatului Buckingham. Spectacolul măreț și fără părechă. Mai totă familia regală împreună cu ducele d'Aosta purtându ordul „Stelei României“ principele Ferdinand cu principesa Maria, a cărei frumșeță este cu totul nedreptățită de fotografiile, ce s'au vădută în București, radioși de fericioare, la spatele familiei regale, dómnele Curții și suitele principilor, suite în cari militarii noștri păreau aleși în adinsu, ca să ne represiune bine într-o țără de ómeni înalți, un corp diplomatic, care nu se mai sfirșese — numai Japonesi erau cinci — totă înalta societate englesă, dómnele încercate de diamante și bărbații mai toți în uniforme cele mai bogate și mai variate — căci mai toți Englesii de distincție sunt oficii în miliții — totul compunea un spectacol admirabil. Cine nu are o uniformă militară, séu diplomatică portă costumul de curte: frac, jiletă și culotă de catifea neagră cu nasturi de oțel, ciorapi de mătăsă albă séu neagră, pantofi cu bucle, sabiă și tricorn. Esecțiunile sunt numai pentru Americani. Chiar diplomații portă cu uniformă lor culotă și ciorapi albi.

Cu excepția lui *Van Dyck*, bolnav, concertul a reușit câtă se póte de bine. Ceea ce a fost impunător și sfârșitul, când orchestra, artiștii și corurile au cântat *Gode save the Queen*, totă lumea și familia regală stând în picioare.

Un lucru, care nu puțin își ia ochii în acel palat sunt panopliile — trei la număr — pe cari sunt puse vasele de aur în sala bufetului.

Unul din militarii noștri spunea cu multă spirit d-lui Tache Ionescu, singurul român prezentă afară de diplomați și suite M. Sale, că o mină de aur întregă este reprezentată de acel uimitor părete.

Azi Regele a fost dela 8 de dimineață să viziteze docurile, mâne merge

la marchisul de Salisbury, la Hathfield, unul din cele mai frumoase castele ale țării, și Lună plină cu toții la Bruxelles, unde voru petrece două zile cu contele și contesa de Flandra. D'acolo la Neuwied și apoi în țără.

Esamene la sate.

Brașovul-vechiu, 27 Iunie v. 1892.

Stim. D-le Redactor! În 24 Iunie v. c. s'a ținut esamenul public la școla noastră poporală din Brașovul-vechiu, fiind de față între alții d-lu inspector regesc de școle Francisc Koos, ér d-lu director al școlilor normale din loc, d-lu *George Bellissimus*, a participat ca reprezentant al protopresbiteratului Brașov, apoi d-lu *George Perșinaru*, parot și director al acestei școle. Afară de acest on. domn au mai luat parte la acest esamen și mai mulți domni învățători din loc, și mai multe dame, precum și alți binevoitori ai acestei școle.

Esamenul s'a început cu elevii și elevele din cl. I, de sub conducerea d-lui învățător *Florea Șoneriu*. Răspunsurile precise ale micilor elevi și eleve din diferite obiecte prescise au dovedit un progres, care îi póte servi spre onore d-lui Șoneriu. Esamenul s'a terminat prin declamarea mai multor poezii. După aceea d-lu delegat protopopesc G. Bellissimus a ținut o mică alocuțiune, în care își exprimă mulțumirea față de succesul dobândit de învățătorul *Florea Șoneriu*.

După acesta urmă esamenul cu elevii și elevele din cl. II, împărțit în trei despărțiminte, de sub conducerea tinerului și bravului învățător, *George Joandrea*.

S'a esaminat din religie, istorie, limba maternă etc. Răspunsurile elevilor și elevelor au fost atât de corecte, încât au pus în uimire publicul de față. Cu deosebire m'a surprins curajul în răspunsuri, căci copii, precum de multe ori se întâmplă, în loc să răspundă cu sfială, au răspuns unul ca unul cu voce tare și sigur, făcându o bună impresiune asupra publicului întreg.

După aceea s'au declamat mai multe poezii naționale, cari au reușit peste așteptare. Esamenul s'a terminat prin câteva cântece, dintre cari a produs o adună impresiune în auditor cântecul „Româtime multă cercată“, în memoria marelui Andrei.

După terminarea cântărilor d-lu inspector Koos a rostit o vorbire, în care și-a arătat deplina sa mulțămire pentru reușita esamenului, mulțămindu

o simțesc și o produc, abia își mai potă aduce aminte de țera lor.“

— „Ferice de ei“, duse Hadia, „dér în sfârșit totuși vor dori să se așede undeva în lume și atunci cu drag își vor aduce aminte de țera lor, se vor întorce în ea, unde îi așteptă nu numai admirațiune și onore, dér și iubire. Câtă își mulțamește pentru scirea acésta, acum mă întore vesel acasă, ca să liniștesc pe părinți cu o veste bună.“

— „Veste bună?“ întrebă bătrânul mișoându din cap.

— „Nu mi-ai spus tu bine despre ei tocmai acum?“ duse Hadia — „așa este, darurile, cari le-ai dat lor, — nu crede că-i invidiez pentru ele — darurile acestea îi obligă la o recunoscință chiar așa de mare față de tine, ca pe mine vestimentul acesta. Eu nu invidiez sorțea strălucită a fraților mei, pentru-că sunt indestulit.“

— „Scurtă vădătorule“, duse înțeleptul, strălucită numesc tu sorțea lor? Nu vești tu, că tot norocul lor se rađimă pe însuși de din afară? Înlauntru n'au rămas ei neocopi, tot cum erau, și nu sunt ameintiți cu pericol, când odi-

niară îi vor părăsi norocul și ei vor rămâne fără nici un ajutor?“

— „Mă înspăimântă“, duse Hadia, „o, decât ești în stare, te conjur mai caută odată cu spiritul tău pe frații mei și vești cum le merge în clipa asta?“

În sfârșit se învoi bătrânul. „Fiă, faci acésta, pentru hatărul tău“, duse el. Și acum deschise o ușă secretă, care mergea din colibă în pământ și, aprindându mai înteu o lampă, se scobori într-o pesceră profundă.

— „Vino după mine“, duse el către Hadia. După ce se scoboriră mai multe scări, bătrânul stete locului și deschise altă ușă, care conducea într-o boltitură subpământină. În nenumeratele unelte și mobile vechi minunate, Hadia recunoscu comorile secrete ale vrăjitorului, din cari, pe cele mai multe le văduse deja. Inșoptorul lui alege și caută printre ele, până găsi o sticlă mică, neagră. După aceea borborosi câteva cuvinte neînțelese și puse sticlă la ochi. Nemișcatu privi mai mult timp prin sticlă la lampă și zimbându cu mulțămire duse: „Écă-te-i. Până acuma le merge bine... dér, dér, până când? Ce întreprindere

îndrăsnită au ei! Cu asta anevoiă vor scote-o în capetu!

Hadia zori pe bătrânul să vorbească mai limpede. „Ei au poftă să facă nădrăvăni“, duse el, „n'au odihnă, ca toți, cari sunt în stare să-și împlinescă ce le vine în cap. Departe de unde se află ei acum, departe spre răsărit, trăesc un sultan puternic, lacom și crud. Acesta are o fată de 18 ani, vestită de frumoasă în totă lumea. Feciorii de împérat, din toate țerile lumii, vin cu grămada ca să o cêră de soț. Sultanul însă, tatăl ei, n'ar împărți bucuros domnia cu ginerele séu, și ca să împiedece pe pețitorii îndrăsneti, le-a pus o condițiă, care decât nu o împlinesc care-va, își perde capul. Acela să primescă de nevastă pe frumoasa Ghilnara, care va bate pe sultan în jocul de șah, în care sultanul era mare meșter; cel-ce însă era învins din partea sultanului, nu numai că nu căpetă pe fată de soț, dér își perde și viața. Deja mulți tineri, cari îndrăsniră să tragă degesă cu sultanul, suferiau în temnițe. Hotărît era ca, pe următorea zi de nascere a fetei, toți cei din temnițe să fiă omorâți.“

— „Și frații mei?“, întrebă Hadia, „și ei au îndrăsnit a-și ridica ochii asupra prințesei?“

— „Ei! ce li-s'ar fi părut lor cu neputință de ajuns?“, întrebă înțeleptul ridându. „Au nu posedă ei toate darurile prin puterea inelului, încât Malic ar puté învinge pe sultan, decât un farmec mai puternic n'ar puté întrece pe cel al inelului?“

— „Și ce farmec ar puté fi acesta?“, întrebă Hadia cu mirare și îngrijat.

— „Îndată cesultanul“, adause bătrânul, „observă dibăcia fratelui tău, se va încerca să lu încerce prin înfățișarea fetei lui. Și numai o privire la fermecătoarea prințese Ghilnara și fratele tău nu mai ascultă de sfatul inelului, cum alții înainte lui, în asemenea pozițiă, n'au fost în stare să judece cu sânge rece. Déca pierdut Malic, Rabia cu atâtă mai ușor nu o să câștige.“

— „Bine, dér atunci tot le rămâne inelul și umbrela, ca să fugă din temniță“, duse Hadia.

— „Inel și umbrelă“, strigă bătrânul. „Crești tu că acestea le lasă la ei? Chiar să le și lase, cu mâinile legate n'ar fi în stare să întindă umbrela.“

d-lorî învățătorî pentru zelul ce l'a aratat, și cu deosebire feliicită pe d. George Joandrea, care în sensul strîns al cuvîntului a satisfăcută chiămării sale. Au mai urmat apoi nisece producțiuni gimnastice sub conducerea d-lui Joandrea.

După acestea ne-am dus împreună la grădina școlii, unde de-ase-menea ne-am putut convinge de prestațiunile d-lorî învățătorî, cari sub conducerea zelosului parochi, George Perșinaru, au făcutu dintr'unu locu stîrpu în sourtă vreme, o grădină roditoare.

Onorea acestor doi bravi învățătorî! Ar fi de regretat, dacă în adevăr, d-lu Joandrea precum am înțeles, ar avé de gâudă să ne părăsescă.

Unu ôspe.

Din protopresbiteratul Ungurașului, Iunie 1892.

Inima nu mē lasă, să nu dau publicității mulțumirea sufletescă, ce am simțit-o în ziua de 19 Maiu v. c., când în călătoria mea prin valea Almașului, avui norocirea de-a lua și eu parte la examenul datu cu elevii școlii române gr. or. din comuna Bălanu.

Am asistat la acelu esamenu dela început până la sfîrșit și, mărturisesc sinceru, am rămas surprinsu de frumosele doveđi de progresu, ce ni le-a datu tinerulu și zelosulu învățătoru Ioană Georgea.

Consciin de însemnătatea unui esamenu, care este și trebuie să fiă pentru poporul fiă-cărei comune o solemnă sîrbătoare culturală și națională a sa, tinerulu învățătoru a făcutu pregătirile de lipsă pentru a da acestui esamenu și în partea sa esteriôră unu coloritu sîrbătorescu. Sala școlară era decorată frumos și mulțime de cununî și buchete de flori desfătau ochii privitoriloru.

Esamenulu s'a ținutu sub presidiulu d-lui protopresbiteru Paulu Roșca, fiindu de față ambii parochi și întręga inteligență din locu, apoi mulți învățătorî sosiți chiar și din cea mai mare depărtare a tractului și — cu tôte că era și de lucru — mulțime de popor.

În ce privește răspunsurile elevilor, nu voiu trece la amănunte, ci mē voiu mărgini a constata, că ele în generalu au fostu cătu se pôte de mulțumitôre. Cu curagiu și într'unu modu foarte conscientu, băeții sciau să răspundă nu numai la întrebările învățătorului, ci și la singuraticele întrebări, ce li-se adresau din publicu.

A fostu pentru noi toți o adevărată desfătare de-a auđi, după tôte acestea, producțiunea corului de băeți. Ei au cântat diferite cantece naționale, între cari și „Hora unirii“, pe care am fi totu ascultat'o. La fine, urmându cantulu bisericescu, copiii au esecutat în două voci liturgia tótă, într'unu modu, cum s'a mai auđit pe aici.

Terminându se esamenulu, d-lu protopopu a rostitu o interesantă cuvîntare,

în care arătă valôrea neprețuită a unui învățătoru harnicu și desfășură importanța școlii, care este mîntuirea noastră. S'au împărțit în fine premiile și noi ne-am depărtat cu o mulțumire sufletescă, asemenea căreia rară putem simți.

Amicul școlii din vecin.

Internatul Vanceanu de băeți.

Blașiu, 7 Iunie n. 1892.

Direcțiunea internatului tinerimii române dela gimnasiulu român gr.-catolicu din Blașiu aduce la cunoștința onoratului publicu românescu, că institutul se va instala cu începutulu anului școlasticu viitoru în noulu și pomposulu edificiu, ce s'a ridicat din generositatea nesecată a Escelenței Sale Mitropolitulu Dr. Ioană Vancea, în spațulu frumosu dintre sala de gimnastică și biserica parochială. Noulu internat are sale spațiose, luminoșe și forte sănătose. Poziția edificulu este cea mai frumoasă. Din ferestrele lui se deschide o priveliscă încântătoare preste valea Tîrnavelor și orizontulu e mărginitu spre răsăritu și apus de munții Transilvaniei.

Părinții, cari voescu a-și așeza prunci în anul școlasticu viitoru 1892/93, în acestu internat, sunt avisați, că terminulu concursulu de primire este 15 Augustu st. n. până la care și toți părinții, ce dorescu, ca fiii lor să fiă primiți pre anul școlasticu viitoru în acestu internat, voru avé să-și trimită concursule adresate Escelenței Sale Preasfințitulu Mitropolitu în Blașiu, de unde în timpul celu mai scurtu li-se voru espeda rezoluțiunile.

La concursulu celor ce nu au mai fostu în internat, este a se alătura și testimoniulu despre clasa absolvată în anul școlasticu espirat.

Condițiunile primirei sunt următoarele:

1. Pentru unu tineru voru fi de a se plăti câte 10 fl. pre lună, și așa pe unu anu 100 fl. Plătirea are să se întempe cu tótă punctualitatea în două seșu patru rate anticipative, ceea ce părinților li-se aduce aminte cu tótă serioșitatea, căci almintrelea direcțiunea în decursulu anului va fi silită a dimitte pe elevi, ai cărori părinți, tutori sau îngrijitori, nu au solvit ratele la timpul seșu.

2. Pentru fiesce care tineru la începutulu anului este a se solvi o taxă de înscriere de 4 fl.

3. Fiesce care tineru are să aducă cu sine: a) 4 părechi de schimburi bune de pânză seșu giolgiu; b) 4 năfrâmi de busunar și 2 la grumazi; c) 2 părechi de călțuni buni și 4 părechi de ciorapi seșu obiele.

4. Vesminte de patu: a) 1 saltea (sau de paie) de așternutu dedesubtu; b) 3 fețe albe de patu; c) 2 perine și 4 fețe de perină pistrife și unu țol seșu plapomă; d) 2 fețe albe de giolgiu de coperit patulu.

Atâtu vestmintele de patu, câtu și albiturile seșu schimburile au să fie de acasă însemnate cu numele elevulu respectiv, seșu fiindu numele cusutu seșu scrisu cu negrelă, ce nu se șterge prin spălare, căci almintrelea superioritatea institutulu nu pôte lua nici o răspundere la casu, cându s'ar perde.

5. Fiesce-care tineru are mai încolo se-și aducă 3 ștergare și 2 pepteni, unulu rar și altulu desu, apoi unu cuțitu, o furcuță și o lingură de metalu, unu păhar și trei serviete.

6. Fiesce-care tineru are mai încolo se-și aducă și perie de vestminte și de curățit călțunii.

7. Părinții în decursulu anului școlasticu să nu trimită fiilor lor din seminaru nici articlii de mâncare, decâtu pôte la sîrbătorile cele mari, fiindu în privința acêsta în deplinu provăduți în institutu, nici banu, ci lipsele de vestminte, cărți și altele de soiulu acesta să li-se implinescă pe calea superiorității, ca așa să se evite ori ce ocașiune la escese și transgresiuni de disciplină, dăunose educațiunei și progresulu în studiu. Condițiunea acêsta li-se aduce aminte cu deosebire părinților, tutorilor și îngrijitorilor, căci almintrelea superioritatea internatulu nu pôte lua asupra s'a în multe privințe nici o răspundere pentru elevi concreduți îngrijirii sale și urmările neobservării condițiunii acesteia, părinții voru avé să-și ascrie se-și.

Pentru suma de 100 fl. v. a. pe unu an școlasticu tinerilor li-se va da următoarea provisiune:

1. Locuința în internat, în sale mari sănătose, luminoșe, provăduite cu tôte cele de lipsă și curățite în fiescecare și de două ori.

2. Viptu întregu regulat și în specialu în și de dulce: a) Dejunu, câte unu pătrariu de lapte caldu cu pâne; b) Prăndu, trei specii și anume: supă de carne, carne cu sos și mâncare grosă cu carne, seșu friptură. Er' în Dumineci și sîrbători prelângă aceste și aluat (prăjituri); a) Cina, două specii, anume: supă cu carne și mâncare grosă cu carne. În zile de postu, dimineța unu pătraru de lapte caldu cu pâne, la amădi cu o specie mai pușinu, ca în zilele de dulce, er' seșu supă și mâncare grosă de legumi, brânză seșu lapte.

3. Spălatulu întregu preste anu. Pentru întăritulu schimburilor inșe se va plăti separat și anume 3 fl. la începutulu anului.

4. Luminatulu în timpul recerutu.

5. Încălditul în timpu de ernă în salele de locuit, de durmitu, în refectoriu și în chilia morboșilor.

6. Medicu și medicină din apotecă seșu de casă pentru cei morboși și viptulu prescriș de medicu.

7. Instrucțiune în casu de lipsă prin individui eminenti.

După ce din motive de igienă și

curățeniă s'a adaptat pentru tinerime în edificulu internatulu și o scaldă de apă caldă, așa ca fiesce care elevu se se pôte folosi și de scaldă de câteva-ori pe anu, după dispozițiunea direcțiunii, fiesce-care tineru va solvi la începutulu anului o tacsă de 1 fl. pentru folosirea scaldii.

Părinții, cari ar dori, ca fiii lor să mănance la masa superioriloru internatulu viptulu acestora, aceia voru avé de a solvi pre lună pentru unu tineru, dela 14—16 fl., după etate. Viptulu acesta consistă: a) la dejun cafea cu lapte; b) la amădi patru specii în fiescecare și, afară de zilele de postu, cându sunt numai trei; c) seșu două specii.

Fiesce-care tineru va căpeta pâne, tot-deuna calitate bună, și anume: dimineța 100 gr., la amădi 300 gr. și seșu er' 300 gr., cu totulu 700 gr. pe și.

Atâtu tineri, cari au fostu primiți în institutu încă în anii trecut, câtu și cei ce dorescu a fi primiți acum întâia-ora, voru avé să-și trimită suplicele până la terminulu indicat.

Cei ce nu voru trimitte suplicele în scrisu, nu voru fi luați în considerare.

Cei noi primiți, cari au să depună esamenu de primire, voru avé a veni la Blașiu pre zilele 28—30 Augustu. Toți ceialții voru avé să se prezenteze înainte direcțiunei internatulu în 31 Augustu st. n. 1892, spre a fi visitați de mediculu archidieceșan, cându apoi cei ce nu voru fi deplinu sănătoși, seșu ar fi infectați de vre-unu morbu contagiosu, să voru dimitte.

Dr. Vasiliu Hossu.

conducătorulu internatulu.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serviciulu biuroului de cor. din Pesta).

Fiume, 9 Iulie. Camera de comertiu a respinsu propunerea privitoare la redactarea raporturilor camerei în limba italiană și în traducere ungerescă, ca ceva care taie în autonomia drepturilor orașului Fiume.

Berlin, 9 Iulie. În cercurile politice dela curte se crede, că ambasadorulu Reuss va demisiona. deorece în urma întemplărilor cu ocașiunea cununiei lui Bismark, rămânerea sa în acestu postu nu mai e posibilă.

„Hamburger Nachrichten“ anunță, că principele Bismark își va începe activitatea sa parlamentară și că va face o crâncenă o pozițiune.

Londra, 9 Iulie. Scirile sosite din Irlanda asupra rezultatelor electorale facu ca speranțele lui Gladstone, privitoare la o majoritate în parlamentu, să pară ilusorie.

Parisu, 9 Iulie. În Saint-Quen s'au ivit 5 casuri de bolă de natură colerică, dintre cari unu casu de morțe.

P O V E Ţ E.

Cum se ferimă casulu de vermi? Celu mai bun mijlocu ar fi, ca să nu lăsăm muscele să se așeze pe cași, deorece se scie, că muscele, dacă se aședă pe cași, lasă în urma lor ouș și larve, din cari după ce dă căldura, esu vermii (strepeđii). La noi înșe stănila și peste totu disu localurile, unde se facu cași, nu prea sunt destulu de curate și rēcorose, așa ca să nu pôte străbate musca la ele. De aci provine, că cași, chiar de i-am feri în urmă ori câtu de bine de musce, totuși produc vermii, deorece muscele au depus vermii în ei încă dela începutu, de când adecă se făceau. Ni-ar trebui așa-dēră unu mijlocu, cu ajutorulu căruia să putem uide oușele muscelor înainte de a se

— „O, atunci ajută-le tu!“ strigă Hadia înspăimântat. „Tu i-ai băgat în pericol, pentru că tu le-ai datu dărurile cele înșelătore.“

— „Nu este așa,“ răspuse bătrânulu, „eu le-am vîndut dărurile, ei și le-au alesu — acum eu nu le mai pot ajuta nimicu. Dacă înșe își zace așa tare la inimă binele fraților tei, atunci grăbesce-te și încercă să le ajuti tu însuși.“

— „Îți bați jocu!“ dîse Hadia, „ce ași fi eu în stare să facu pentru frații mei și cum ași putu numai, să și gîndescu, ca se ajungu la timpu acolo unde, este cu puțință, ca ei să fi și ajunsu până acum cu ajutorulu umbrelei!“

Pustniculu înșe îi răspuse, că elu a vorbitu cu tótă serioșitatea și că numai dela Hadia atîrnă, ca se ajute pe frații seși, „pentru-că“, adause elu, „prințesa este născută în ziua cea mai lungă din anu, până la ziua nășerii ei mai sunt șese luni și tu n'ai trebuință mai multu ca de jumătate atîta timpu, ca să mergi

bărbătesce și cu stăruință. Dacă cu tôte astea ajungi pea târziu, ca se scapi pe frați să nu intre în temniță, celu puținu îi poți elibera din ea.“

„Dēr,“ intr-bă Hadia, „ce meșteru-guri secrete vrēi să mă înveți, să-i potu scăpa, pentru-că brațele mele amēdouș nu sunt de ajunsu.“ — „Tăria voinței tale, care te-ai deprinsu a o folosi, este de ajunsu“, dîse bătrânulu. „Mai petreci la mine câteva zile; în restimpulu acesta te voiu înveța joculu de șahu, în care trebuie să învingi pe sultanu. După ce vei fi meșteru în jocu, du-te, măsură-te cu elu, se aibi grijă înșe de ochii tei, o singură dată nu-i ridica asupra celei mai frumoșe și mai drăguțe din tôte femeile! Atîta tăria trebuie să-ți câștigi asupra ta; pentru-că puterea omului nu stă numai în luptă, nu, ea consistă și în ocirele înțeleptă a unui pericolu cu care pôte nu este în stare să dea pieptu.“

Hadia mulțumi pustniculu din inimă și promise, că va urma dopa sfatul și învățăturile lui. Mai înteu, în șahu, as-

ulta de elu ca unu școlaru din cei mai harnici. Se deprindea la șahu ziua-noștea și când bătrânulu se oboșea, își aședă elu problemele. La începutu nu avea aplecare pentru jocu, dēr propusul lui hotăritu ilu făcea stăruitoru, astfel în locu de câteva zile, rămase la bătrân o lună întregă, ca să se desvârșescă pe deplin în șahu. Bătrânulu ilu și introduse în tôte finețele jocului, așa că, pe urmă învățacelu cu măestrulu se bătău imprumutat unulu pe altulu. — „Acum plēcă liniștitu la drumu“, dîse învățătorulu într-una din zile și-i dete lui Hadia binecuvîntarea sa și încă unele sfaturi bune pentru drumu. Tinerulu ilu rugă numai, să liniștescă pe ai seși în privința sorții sale, îndată-ce i-s'ar da ocașiune, și se despărți de elu plinu de recunoștință.

(Va urma.)

fi transformată în vermii. Mijloce de acestea ar fi ele destule, nu-mai câtă că nu le prea putem folosi, deoarece unele sunt stricăcioase pentru sănătate, altele sunt păgubitoare pentru însăși brânzeturile, deoarece le strică gustul. Sunt însă unele plante, care în scopul acesta se pot întrebuința cu succes, fără a ne teme de urmări păgubitoare. Astfel de plante sunt: frunzele de alună, hemeiulă, frunzele de nucă etc. In Franca multe țărance au obiceiul de a-și acoperi oțele lor de brânză și lăptării, cu frunze de nucă. Obiceiul acesta e foarte practic, deoarece de mirosul frunzelor de nucă fug și se prăpădesc muștele și vermi.

Alungarea gărgărițelor din grâu. Hâmbarul, în care aședă grăul, mătură-l bine; aședă apoi câte-un mănunchiu de cânepă prin diferite locuri ale hâmbarului și vei vedea, că bucatele aședate în aceste hambare nu vor fi bătute de gărgărițe (sythophilus granarius), deoarece ele nu pot suferi mirosul celui tare al cânepii, și fug. Pentru o avă cânepă proaspătă înainte de seceriș, ar fi bine ca cânepa de lipsă spre acest scop să o sēmănăm cam pe la finea lui Martie, cum se face de es. în Lombardia.

DIN TRAIȘTA CU MINCIUNILE.

Ploconul de raci.

Chiamă boerul pe Țiganul și i porunci să numere douăzeci de raci, care or fi mai chipeși, din ai de i adusese ploconul, și să se ducă cu ei la alt boer vecin de moșiă. Și i dădu și un răvaș să i înmăneze.

Țiganul numără numai de câtu douăzeci de raci, i aruncă într-o traistă, luă traista la spinare și plecă vesel, cu gândul la vr'un băciș.

Când fu p'aprobe de curtea boerescă, vră să vadă, ce facu racii. Se uită și rămase cu ochii sgâiți și cu gura căscată. Nici pui de racă. Cum era traista fără capac, racii, pe drum, se urcase-ră unul câte unul spre gură și picaseră toți pe cale.

Ce să facă Țiganul? Vră să se întorcă înapoi, dăr și aduse aminte de răvașul din sin.

— Haoleo! să i dau răvașul, dăr i-o ajunge; ce? și răvaș și raci heaca mo!

Boerul taman se plimba prin curte. — Să trăesci, boierule, mâncate-aș, dișe Țiganul.

— Noroc, Țigane; ce ventă te aduse pe la noi?

— Heaca m'a mânătu boerul cu hăstă răvaș, ci că să țilă dau dumitale, auți?

Și scose răvașul din sin și i-lu dădu.

Boerul se puse să-lu citescă; Țiganul sta înaintea lui, cu căciula în mână și cu traista la spinare.

— Dăr racii unde sunt, mă?, întrăbă boerul după ce sfărși de cetit.

— Care raci mâncate-aș?, dișe Țiganul, făcându-se a nu soi.

— Racii... care raci? Aici sunt douăzeci de raci, răspuse boerul, bă-tându cu dosu mâni în răvaș.

— Haoleo, boiarule, dău, sunt?

— Sunt, vorbă e!

— Bine că sunt acolo, dău boiarule, că la mine n'ra traistă nu mai e nici picior de raci.

Dumitru Stăncescu.

Trageri la sorți.

Losuri comunale de Viena, 1 Iulie s. 1892. 533 670 965 1757 2115 2128 2239 2709 2725 2925 2953.

Losuri dela 1854, 1 Iulie s. 80 158. Table with columns of numbers: 163 223 381 404 506 455 482 493 530 5947 76818 913 1042 1061 1163 1169 1186 1287 1325 1348 1455 1553 1564 1615 1624 1650 1851 1862 1877 1916 1932 1941 2112 2311 2319 2396 2649 2679 2705 2899 2919 3461 3495 3545 3546 3598 3626 3642 3656 3732 3732 3739 3976.

Crucea r. ung. 2 Iulie ser. 192/6. Table with columns of numbers: 614/70 988/92 1075/44 1239/39 1443/79 1486/5 1502/89 1827/98 2382/29 2469/35 2566/31 2602/93 2751/61 2784/67 2794/63 3088/47 3121/86 3136/78 3417/88 3631/53 3787/67 3839/21 4000/71 4105/91 4738/6 5074/59 5134/71 5313/69 5529/30 5731/99 5805/24 5817/63 5859/20 6278/18 6316/84 6473/63 6606/37 6635/54 6681/34 7070/97 7120/14 7133/77 7208/86 7317/2 7425/5 7439/47 7449/51 7619/95 7717/33 7890/75 7934/40 7945/2 7966/92 7970/31.

In amortisare ser. 57, 468, 1125, 4402, 4626, 7463.

Braunschweig, ser. 317 392 532 725. Table with columns of numbers: 744 793 826 1039 1048 1517 2120 2186 2339 2387 2406 2420 2652 2656 2944 2972 3433 3164 3197 3311 3399 3602 4254 4301 4325 4966 4997 5048 5473 5643 6121 6195 6296 6362 6364 6418 6914 6940 6963 7029 7111 7549 7651 8293 8744 9111 9246 9421 9929.

Milano, 45 lire, ser. 150 188 242. Table with columns of numbers: 268 366 604 683 841 867 907 915 964 1047 1106 1183 1235 1245 1278 1280 1308 1386 1442 1459 1495 1533 1545 1584 1756 1761 1831 2099 2113 2259 2377 2539 2547 2570 2708 3157 3180 3401 3409 3452 3521 3736 3752 3829 3856 3938 3946 4286 4302 4363 4580 4705 4707 4776 4842 4912 5130 5263 5297 5487 5598 5652 5806 5880 5918 6008 6016 6132 6179 6258 6268 6272 6279 6315 6372 6479 6724 6745 6772 6835 6866 6995 7082 7400 7607 7713 7797 8963.

Căendarul săptămânii. Table with columns: Căendarul săptămânii, Căendarul Iulian, Căendarul Gregorian, Sorele, Cireșer, Iunie, 1892, Duminică, Luni, Marți, Mercuri, Joi, Vineri, Sâmb. Includes names like Amalia, Amelberg, Henric, Margareta, Bonaventura, Imp. Apost., Walter.

Cursul losurilor private din 6 Iulie n.

Table with columns: Basilia, Credită, Clary 40 fi. m. c., Navig. pe Dunăre, Insbruck, Krakau, Laibach, Buda, Palfy, Crucea roșie austr., dto ung., dto ital., Rudolf, Salm, Salzburg, St. Genois, Stanislaw, Triestine 4 1/2%, 100 m. c., dto 4%, 50, Waldstein, Windischgrätz, Sărbesc 3%, dto de 10 franci, Banca h. ung. 4%. Includes values for cump. and vinde.

Cursul la bursa din Viena

din 8 Iulie a. e. 1892. Table with columns: aură 4%, oță de hărtie 5%, pramutul căilor ferate ungare.

Table with columns: aură, dto argintă, amortisarea datoriei căilor ferate de oță ungare [1-ma emisiune], amortisarea datoriei căilor ferate de oță ungare [2-a emisiune], amortisarea datoriei căilor ferate de oță ungare (3-a emisiune), Sonuri rurale-ungare, Sonuri croato-slavone, Despăgubirea pentru dijma de vină ungurescă, împrumutul cu premiul ungurescă, Losuri pentru regularea Tisei și Seghedinului, Renta de hărtie austriacă, Renta de argintă austriacă, Renta de aură austriacă, Losuri din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Acțiunile băncii de credită austr., Acțiunile băncii de credită ungar., Galbeni împărătesci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlinge.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 6 Iulie n. 1892.

Table with columns: Săminte, Grâu Bănățenescă, Grâu dela Tisa, Grâu de Pesta, Grâu de Alba-regala, Grâu de Bácska, Grâu ung. de nordă, Săminte vechi ori nouă, Săcară, Orză de vinars, Orză de bere, Ovėsă, Cucuruză bănăț., Cucuruză altă soi, Cucuruză Hirică, Producte div., Soiul, Cursul.

Table with columns: Sem. de trif., Luțernă ungar. francesă, roșiă rafinată duplu, Oleu de rap., Oleu de in, Uns. de porc, Slănină, Său, Prune, Licitară, Nucă, Gogoși, Miere, Ceară, Spirit, Drojdițe de spirit.

Cursul pieței Brașov

din 9 Iulie st. n. 1892. Table with columns: anote romănescă, Argintă romănescă, Napoleon-d'ori, Lire turcesc, Seris. fonc. „Albina“ 6%, Imperial, Galbeni, Ruble rusesc, Mărci germane, Discontul 6-8% pe an.

Bursa din București din 5 Iulie n.

Table with columns: Valori, Renta română perpetuă 1876, Renta română amortisabilă, Renta rom. (rurale convertite), Oblig. de stată C. F. Române, Imprumutul Openheim 1866, Imprumutul Oraș. București, Imprumutul idem din 1884, Imprumutul idem din 1890, Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20, Credit fonciar rural, Credit Fonc. Urb. din București, Credit Fonc. Urban din Iași, Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300, Banca Națion. ult. div. 84.45, Dacia-România ult. div. 35 lei, Naționala de asig. ult. div. 36 lei, Banca Rom. ult. div. fr. 15.—, Soc. Rom. de Constr. ult. div. 51., Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30, Soc. Rom. de Hărtie ult. 10, Soc. de Reas. ult. div. 161. aur, Societ. de Constr. ult. div., Societ. de Hărtie ult. div., Agio în Bursă, Rubla de hărtie, Banca Națion. a României, Scompt., Avansuri pe efecte, vansuri pe Lingouri.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maloră.

Nr. 1445—1892 976,3—3. not.

PUBLICAȚIUNE.

Din partea primărilor comunale din Moeciul inferior — și superior și Fundata, se aduce la cunoștință publică, cumcă Duminecă în 17 Iulie a. c. st. n. la orele 10 a. m., se va ține în cancelaria comunală din Moeciul inferior, licitațiune publică pentru vinderea a 600—800 tulpini de brad și molivă, lemn de industrie și foc, din pădurea atacată de foc în 31 August și 1 și 2 Septembrie anul 1890, în pădurea numită „Stăncioe“ pe un teritoriu de 45—50 jugere catastrale cuadrate, pe teritoriul comunei Moeciul superior, — care vëndare s'a concesă de Inclita comisiune municipală comitatensă prin decisul din 18 Iulie 1891 Nr. 232, aprobat de Inaltul ministeru regiu ungar de agricultură sub Nr. 42016/892.

Prețul esclamării s'a statorit în suma de 800 fl. v. a.

Doritorii de a licita au a depune, cu ocaziunea ținerii licitațiunei, vadiul de 10%, ér prețul întregului cantu de lemne are plusoferintele a-lu depune, cu ocaziunea luării în primire a lemnelor, în cassa alodială a comunei Moeciul inferior, prin cassarului ei.

Oferte sigilate, provădute cu vadiu și timbru de 50 cr., încă se primesc până la începerea licitațiunei.

Condițiunile și informațiunile mai d'aprobe se pot lua ori când în orele oficiose, în cancelaria notarială a Branului superior.

Branul superior, 24 Iunie 1892.

Primăriile comunale.

ANUNCIU. Subsemnata Direcțiune aduce la cunoștința publică, cumcă sesonul la scaldele din Sângeorgiul român în Comitatul Bistrița-Năsăud s'a deschis. Edificiile nouă de scalde reci și calde fiind gata, sunt predate în folosința publicului. Este îngrit pentru viftă bun și ieftin, quartire se pot căpeta cu prețuri moderate atât dela societate cât și dela privați. Pentru distragerea publicului este angagiata o capelă musicală, sunt procurate foi etc. etc. Direcțiunea scaldelor. 880,3—1.

Verfälschte schwarze Seide. Man verbrenne ein Mästerchen des Stoffes von dem man kaufen will, und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage: Echte, rein gefärbte Seide kräuselt sofort zusammen, verlöscht bald und hinterläßt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe.— Verfälschte Seide (die leicht speckig wird und bricht) brennt langsam fort, namentlich glimmen die „Schußfäden“ weiter (wenn sehr mit Farbstoff erschwert), und hinterläßt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegensatz zur echten Seide nicht kräuselt, sondern krümmt. Zerdrückt man die Asche der echten Seide, so zerfällt sie, die der verfälschten nicht. Die **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (K. u. K. Hofliefer.), **Zürich** versendet gern Muster von feinen echten Seidenstoffen an Jederman, und liefert einzelne Roben und ganze Stücke porto- und zollfrei in's Haus.

**APA MINERALĂ
ERDŐVIDÉK-BAROSS**

aprobată prin înaltul decret ministerial Nr. 88783 din 6/12 1891.

Sursa Erdővidék—Baross, este de numărât între cele mai curate ape minerale alcaline, feruginoase și acido-carbonice. Grație acestei compoziții chimice și a gustului său plăcut, această apă, amestecată cu vin, este o băutură plăcută și răcoritoare la masă și în timpul de epidemie, o eselență băutură igienică menită a înlocui apa de băut.

Apa minerală Erdővidék-Baross este recunoscută ca una ce mărește potta de mâncare, activează digestiunea, este de o eficacitate incomparabilă în afecțiunile stomacului și rinichilor și influențează în mod satisfăcător asupra regulății funcționării a organelor urinare.

Persoanele anemice și în stare de slăbiciune găsesc în această apă un fortifiant excelent din cauza ferului ce conține.

În afecțiunile căilor respirătoare, reumatism muscular și în diferite stări de slăbiciune a nervilor, întrebuițarea ei este însoțită de rezultate eclatante.

Amestecată cu suc de lămâie sau sirop de smeură, ea este recomandabilă ca o eselență limonadă gustosă, răcoritoare și igienică.

Apa Baross unica perlă „ERDŐVIDÉK“ în Transilvania este de găsit la băcănia lui

CAROLŪ IRK, str. Porții Nr. 65.

Prețul unei sticle de 1 litru, 6 cr.

Cumpărătorilor en-gros se acordă rabat. 856,10—8

Avizul d-lori abonati!

Rugăm pe d-nii abonati ca la reînnoirea prenumerațiunii să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numărul de pe fâșia sub care au primit diarul nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa amurită și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Nr. 9136—1892

878,3-2.

Zizinulū,

loc pentru scaldă și cură lângă Brașov, recunoscut prin isvorele minerale feruginoase și de iod, provăduț cu băi calde de putină și cu scaldă de apă minerală (lobogo) — se recomandă pentru boalele de glandule, pentru scrophuloza, anemie și slăbir de corp.

Acest loc de scaldă, provăduț cu un hotel arangiat în mod comfortabil și cu locuințe clădite solid,

stă în legătură zilnică cu Brașovul și oferă oșpeților prin promenădile frumoșii situate și estinse, precum și prin o musică completă care concertază ziua de două ori în decursul curei de băut, distracțiunii și plăceri.

În decursul saisonului se află permanent un medic pentru scaldă și o spiteria.

Brașov, 4 Iulie 1892.

Administrațiunea de scaldă.

Dintre toate hărtiile pentru țigarete este recunoscută de cea mai bună hărtia de țigarete veritabilă franțuzescă

„Le Gloria“

fabricațiunea d-lori
JOSIFŪ BARDOU & FILS în
PERPIGNAN—PARIS.

60 medalii de aur, 16 diplome de onore mari, 20 diplome „Hors Concours“.

„Le Gloria“ este hărtia, care în fineț și bunătate întrece toate celelalte hărtii de cigarete ce există.

„Le Gloria“ este numai atunci veritabilă, decă fiecare cartică poartă firma IOSIFŪ BARDOU & FILS.

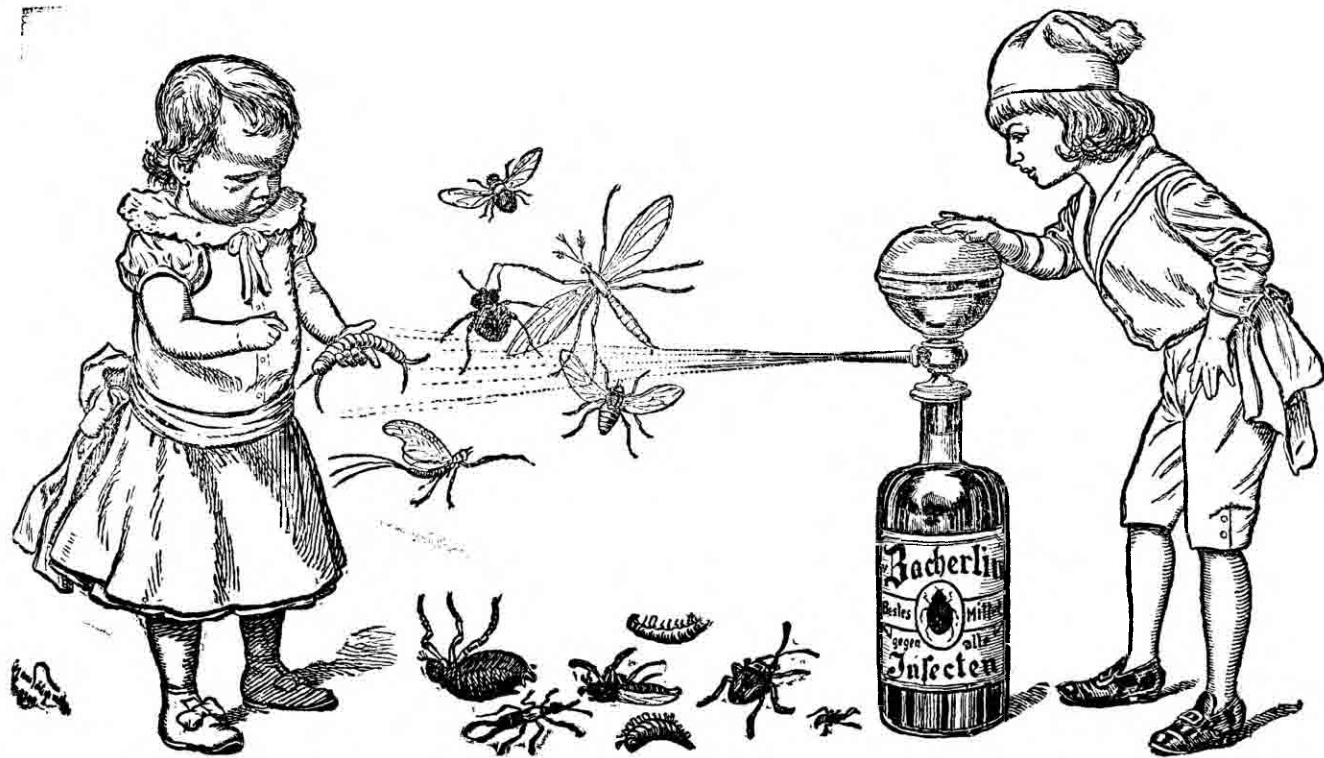
„Le Gloria“ se efectuează cu marginele netede sau crestate (perforate).

„Le Gloria“ se efectuează și ca tuburi și adecă într'o calitate neîntrecută de fină.

„Le Gloria“ este de căpătat în Brașov la toate marchetăniile și băcăniile en-gros, precum și la fiă-care debitant mai bun de tutun.

555.—7

**Precauțiune la cumpărarea de
ZACHERLIN.**

Mușteriu: „... Nu'mi trebuie astfel de praf pentru insecte, căci am cerut Zacherlin!...
Cu tot dreptul este laudată această specialitate ca cel mai bun mijloc în contra insectelor de tot soțul și pentru aceea eu cumpăr numai: 1 sticlă sigilată cu numele „Zacherl“.

In Brașov la Domnii:	I. L. & A. Heshaimer.
„ „ „	Heinrich Zinz.
„ „ „	Dimitrie Eremias nepoții.
„ „ „	Emil Por.
„ „ „	Karl Harth.
„ „ „	Karl Irk.
„ „ „	Franz Kelemen, farmacist.
„ „ „	Julius Müller.
„ „ „	Carol Schuster, farmacist.
„ „ „	Teutsch & Tartler.
„ „ „	N. Gredinar.
„ „ „	Eduard Kugler, farmacist.
„ „ „	Carol Töpfner.
„ „ „	Jul. Hornung farmacist.
„ „ „	Heinrich G. Obert.

In Brașov la Domnii:	Emil Jekelius, farmacist.
„ „ „	Victor Roth, farmacist.
„ „ „	Heinrich Wagner.
„ „ „	Joh. Lerchenfeld.
„ „ „	Ioan Dușoiu & Fiu.
In Făgăraș	Richard Gleim farmacist.
„ „ „	M. A. Gräser.
„ „ „	I. Iaroch.
„ „ „	Heinrich Schul.
„ „ „	B. Rehner.
„ „ „	fosif Hammer.
„ Cincul mare	Ernst Wolff.
„ Cohalm	Sam. Nagelschmidts Erben
„ Șercaia	I Schnell.

Mai departe se află „Zacherlin“ de vândare pretutindena, unde sunt placate es puse. 822,12—8.

Dr. Sterie N. Ciurcu

Viena, IX Pelikangasse 10.

Cabinet de consultațiune cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Consultațiuni și prin corespondență.

Un învățacelū,

în etate de 14 ani, absolut de școle normale sau capitale, române, care se cunoscă cel puțin una din limbele patriei, — și

O calfă,

român, tiner, care se cunoscă cel puțin una din limbele patriei — cu bună conduită — se primesc în prăvălia de manufactură a subscrișului până la 15 August.

Ioan Lazaroiu.
comerciant.

879,3—1

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria I. Gross, și în librăria Nicolae Ciurcu.